Контрольный экземпляр

Масс-а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГlАЛГlАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз — ШОАТТА, 11 июнь, 1977 шу. ● № 70 (5737). ● Мах 2 кеп.

НИЙСЛЕ ХЬАЛХАЛАТТАРАШЦА!

1977 ШЕРА ХЬАЛХАРЧА ПХЕ БЕТТА ЭГГАРА ТlЕХ ХЬОККХАМАШ ДОЛАШ БОЛХ БАЬ (ЮКЪЕРА ЛАЬРХlАЧА ХlАРА lАТТАГАРА КИЛОГРАММАШ ШУРА ЯЬККХА) ДОЯРКАШ.

Астамирова М. — Сунженски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 2077
Моисеева А. С. — Шелковской района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1945
Умхаджиева М. — «Горец» яха совхоз 1891
Чагаева С. — Гикаловски ОПХ 1735
Магомадова С. — Шелковски района Ленина цlерагlа колхоз 1730
Накаева Х. — «Горец» яха совхоз 1703
Мурадова Т. — «Восточный» совхоз 1638
Шавова З. — Шелковски района «Красный пахарь» яха колхоз 1593
Абакарова К. — «Ермоловский» совхоз 1581
Картоева А. Д. — «Советский» совхоз 1573
Пронина А. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1566
Мизикаева Л. — Наурски района «Красное знамя» яха колхоз 1550
Хатаева А. — «Восточный» совхоз 1528
Хабилаева М. — «Горец» яха совхоз 1525
Махматхаджиева Л. — «Пригородный» совхоз 1524
Закриева Л. — «Красный пахарь» яха колхоз 1523
Саидова Л. — «Восточный» совхоз» 1523
Парашина А. Д. — Гудермесски района «Джалка» яха совхоз 1523
Куркаева Б. — «Бамутский» совхоз 1514
Кулешова М. — Шелковски района Ленина цlерагlа колхоз 1500
Яхъяева Т. — Шелковски района Ленина цlерагlа колхоз 1500
Нурчиева Х. — Шелковски района — «Путь к коммунизму» яха колхоз 1498
Кальченко А. — «Красный пахарь» яха колхоз 1494
Джамбетова З. — «Красное знамя» яха колхоз 1493
Гайрбекова А — «Красное знамя» яха колхоз 1492
Абакарова П. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1488
Байсарова Б. — «Бамутский» совхоз 1486
Есикаева А. — «Красное знамя» яха колхоз 1480
Ичиева Б. Х. — Сунженски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1478
Килоева Я. — «Красное знамя» яха колхоз 1470
Магомедхаджиева Х. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1459
Хайдарбекова Н. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1457
Балаева М. — Сунжески района «Победа» яха колхоз 1455
Кальченко Е. Н. — «Красный пахарь» яха колхоз 1451
Аджигайтканова З. Х. — «Красный пахарь» яха колхоз 1449
Турпуханова Я. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1448
Тушиева З. — Шелковски района «Коминтерн» яха колхоз 1444
Дабаданова П. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1441
Батуева М. — «Горец» яха совхоз 1438
Магомадова Э. — «Пригородный» совхоз 1439
Мартыненко В. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1430
Дадаева М. — «Восточный» совхоз 1415
Арсанукаева С. — «Пригородный» совхоз 1409
Бугаева Т. — Шелковски района «Червленский» колхоз 1403
Язлобаева А. — «Червленский» колхоз 1376
Даурбекова А. — Шелковски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1375
Мытиева К. — «Красный пахарь» яха колхоз 1374
Хизриева Х. — «Восточный» совхоз 1366
Ахмадова С. — Кирова цlерагlа совхоз 1366
Касуева Т. Х. — Сунженски района «Путь к коммунизму» яха колхоз 1366
Аджимамбетова Б. — «Коминтерн» яха колхоз 1363
Габараева Е. — Шелковски района Ленина цlерагlа колхоз 1360
Агбернова А. Д. — «Коминтерн» яха колхоз 1360
Сагова Д. — «Назрановский» совхоз 1357
Джамбулатова Н. — «Ермоловский» совхоз 1355

НОХЧ-ГlАЛГlАЙ ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНИ АКТИВА СОБРАНИ

Селхан, КПСС обкома заседаней зале хилар Нохч-Гlалгlай областной партийни актива собрани. Цига «СССР Конституце проектахи КПСС ЦК майски (1977 ш.) Пленуме новкъоста Л. И. Брежнева яьча доклада тlара хьадоагlача партийни организаце декхарехи» доклад йир КПСС Нохч-Гlалгlай областной комитета хьалхарча секретара А. В. ВЛАСОВА.

Доклад ювцаш пренешка къамаьлаш дир: Н. И. СЕМЕНОВА — КПСС Грозненски горкома хьалхарча секретара, Х. Х. БОКОВА — Нохч-Гlалгlай АССР, Лакхехьарча Совета Президиума председателa, Х. М. ВАДУЕВА — Грозненски района «Загорский» совхоза тракторно-кхаш леладеча бригада бригадира гlончас, В. Г. ТАБАЦКОВАС — КПСС Шелковской райкома хьалхарча секретара, Х. И. ИБРАГИМОВА — Нохч-Гlалгlай пачхьалкхен университета проректора, Л. К. ЧЕРКУНОВАС — СССР 50 шу дизара цlерагlча химзавода аппаратчицас, С. Н. ЕГОРОВА — ВЛКСМ Нохч-Гlалгlай обкома секретара, А. Г. ТУГАЕВА — Гудермесски локомотивни депо машиниста, Ю. Я. ЗИБОРОВА — Сунженски района «Путь к коммунизму» яхача колхоза председателa, Б. И. ГАНДАЛОЕВА — Назрановски райисполкома председателa.

Дийцача дешах лаьца хоадам бола соцам тlаийцар актива доакъашхоша.

Активах йола материал кепатохаргья газета аргlанарча номер тlа.

СССР Конституце проект ювцаш

ОАХА ДОККХАЛ ДУ ХЬОХ, ДАЬХЕ!

Грозненски автоспецоборудование яхача опытно - экспериментальни завода кхоалагlча механо - сборочни цехерча Исаков Владимир керте латтача бригадерча электросварщикаша яlоагlа раьза хинна тlаийцай СССР кердача Конституце проект. Чlоагlа уйла тlаяхийта из lомаеш ба бригадера, иштта ерригача заводера болхлой. Исаков Владимир керте латтача бригадерча болхлошта кердача Конституце проект йовзийтара дукха болх бу комсомольца, агитатора Бутков Владислава.

СУРТА ТlА: СССР кердача Конституце проект ешаш ва болхлошта комсомолец В. Бутков.

И. ПЛИЕВА сурт.

Бурувдеттарий дош

Чlоагlа дог гlоздаьнна тlаийцар Магlалбикерча бурув тохара балхий управлене болхлоша, гlулакхерча наха СССР кердача Конституце проект. Цунна хетаяь дукха нах вlашагlкхийтта митинг хилар укхаза самардийнахьа. Лоацца къамаьл а деш митинг хьайийллар УБР партбюро секретара Ф. В. Шукина.

Эггара хьалха дош делар къахьегамех тlемеи ветерана, УБР слесара И. А. Черепковна.

— Берригача советски наха санна, бурувдеттараша доккхал ду вай социалистически Даьхен боахам, культура, lилма дегlадоаладеш, наьха вахара хьал тоадеш, Коммунистически парте хьалхленца даьхача lалаьмате доккхийча толамех, — йоах ветерана берригача бурувдеттарий цlерагlа.— Уж толамаш а вай мехкарча кортамукъача наьха къахьегама йоккхий бокъонаш а дlаlчlоагlъю кердача Конституце. Оаха дош лу хьамсара Даьхе кхы а низ болашагlен йlаьхегlен хилийтара хьинар кхо ца деш къахьега.

— Тха бригадерча берригача болхлоша цаl санна массава раьза хинна тlаийцар СССР кердача Конституце проект, — йоах буровой начальника И. А. Галаева. — Вай социалистически общества лерхl ший керттера декхар наьха хьашташ дизза кхоачашделга. Кердача Конституце проект а КПСС ЦК майски Пленума решенеш а къоабалъеш тха бригада коллективо дош лу Октябра 60 шу дизара цlей пятилетка шин шера план кхоачашъярца белгалдаккха.

Митинге къамаьлаш дир бурувдеттачо А. Е. Савина, буровой начальника В. М. Тюникова, кхерамзлен техника йоккхагlйолча инженера Р. Н. Филипченкос.

Кердача Конституце проект дег тlара къоабалъеш, юбилейни шера декхараш толамца кхоачашдара кхы а хьинарегlа къахьега дош а луш резолюци тlаийцар митинге дакъа лоацаш хиннараша.

А. ХАРСИЕВ.

РАЬЗА БА КОЛХОЗХОЙ

Чlоагlа дог гlоздаьнна ба укх деношка тха колхоза къахьегамхой. Хьайбаш леладераш, механизатораш, консервщикаш, сомий бешамаш лелаераш — берригаш а доккха дакъа лоацаш ба СССР кердача Конституце проект ювцача.

Колхоза парткомо боккха болх бу Конституце проекта хlара статья юрта бахача а къахьегача а наха дlайовзийташ. Шурий товарни фермашка, арений станашка, бригадашка митингаш хул СССР Конституце керда проект ювцаш. Цхьаккхе а саг вац цу проекта хьакъехьа хlама ца оалаш.

Масала, Букулов lабдурахьмана бригаде из проект ювцаш дакъа лаьцар массане а.

Ший къамаьла тlа Е. В. Шагаева дийцар советски гражданий бокъонех, декхарех.

Комбайнера Ибрагимов Лаьчас аьлар: «Вай мехка кlира 41 сахьата мара болх бе ца безе а алапи лакхденнад. Цо торо хулийт ший низи хьинари эшшача дlададхийта».

— Конституце проекта тlа къаьгга хьахьоккхаш да ханна болх бе торо йоацаш оисача сага партеи правительстваи мел фоакхо е леохl, — аьлар бригадира А. Букулова. — Хlама эшаш хургдац бойла дисa бераш. Кхы а дикагlа къахьега дог доагlа из проект яйзача. Сона хетаргахьа, тха механизатораша цхьаькхе а хlама кхоадергдац укх шера хьувкъам лакха хилийтарах из сихагlа чуэцараш.

Цу дийнахьа сомий бешамаш лелаеча бригаде хиннача митинге къамаьл деш бригадира гlонча Андрианова Валентинас дийцар проекта тlа долча берий наьна йоакхо яра хьакъехьарча дешаех.

Н. ЗАРЕЧНЫЙ,
Грозненски района 1 Мая цlерагlча колхоза партийни организаце секретарь.

ПАРТЕ ЕЧА ЙОАКХОННА ЖОП ЛУШ

8 июне Ермоловски ДОК-а коллектива митинг хилар СССР кердача Конституце проект ювцаш. Митинг хьайийллар комбината директора заместитела новкъоста С. М. Саламова.

Эггара хьалха митинге къамаьл даьча ДОК-а партбюро секретара Ш. А. Султыгова аьлар:

— Вайна массанена а дика хов мехка керда Конституци тlаэцар мел боккха лоархlам болаш гlулакх да. «Цун положенеш кхоачашъеш, — аьлар КПСС ЦК Генеральни секретара, Конституционни комиссе председателa новкъоста Л. И. Брежнева КПСС ЦК майски Пленуме, — торо хургья миллионаш болча советски нахага экономикана доал деча, паччахьалкхен аппарата тlахьожам лоаттабеча хьинaрегlа дакъа лацийта. Проект ювцаро дикка дийндергда мехка общественни вахар, сомадоахаргда халкъа керда кхоллама низаш, керда лостам лургба социалистически яхья болама, лакхбергба шийна тlадиллача гlулакхах бола хlаране бехктокхам».

Партеи правительстваи советски демократи дlахо дегlайоалаяра боарам боацаш еча йоакхонна гlулакхаца жоп а луш, комбината болхлоша кхы а эффективнегlа, кхы а хьинарегlа къахьегаргда. Тахан а шийна карагlаьнначох доккхалде йиш йолаш я коллектив. из хlаиз кхаьчай республиканскии ерригсоюзнии социалистически яхьа хьалхарча доазонашка.

Укх шера пхе бетта план ДОК-а коллективо ханал хьалха кхоачашъяьй, хlаьта планал совгlа маьхала яьккхай 204 эзар сома маьха продукци арахийцай 1728 кубометр дахчан-шолхех яь плиташ, 26 эзар квадратни метр фаттан хьекха шпон, 15 эзар квадратни метр фанерах даь мебельни улгаш, къахьегама овсарле 34 процент лакхъеннай, хьадда дикагlа я арахеца продукци.

Моттигерча Советашка хоржамаш дара, Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара даха ма-доагlара пакъадахара йоаржаяьча социалистически яхье хьалха латт коммунисташ, хьинарегlбола производственникаш. Масала, царех ба, коммунистически къахьегама ударникаш смена мастер Х. Л. Аздамиров, наладчикаш С. С. Колчиков, А. Алимханов, Х. Бакцев, оператор К. М. Масхутова, слесарь И. Чифиев, станочницаш М. Чекуева, З. Берсанукаева, слесарь-монтажник И. А. Потаенко, аьшкапхьар М. И. Хабуев, кхы дуккхабараш.

— Чlоагlа теркам тlабахийта йийшар аз а са новкъосташа а советски кердача Конституце проекти КПСС ЦК майски Пленуме КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева яь доклади, — аьлар митинге къамаьл даьча фанерни цеха бракера Н. П. Радионовас. — Къаьстта дог гlоздоаккхаш да керда Конституци гlа а кийца цуп положенеш кхоачашъяро паччахьалкхен а боахама а деррига гlулакхаш эргадаьха тоадергдолаш хилар. Из фу яхилга да аьлча вай вахар кхы а дlаьхегlа, вай хьалторо кхы а дикагlа хургхилар да, дунен халкъашта юкъерча боараме советски сага сий кхы а лакхлургдолга да. Тха дош — чlоагlа дош. Оаха могаю СССР керда Конституци.

Митинге къамаьл даьча Къахьегама Цlеча Байракхеи Къахьегама сийлен III-ча степенеи орденаш лелаеча смена мастера Х. Л. Аздамирова аьлар:

Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара юбилей гаргакхоачача хана ювца оттаяь СССР кердача Конституце проект. Цу вай Конституце тешшаме дlачlоагlъю советски наьха йоккхий бокъонаш, наьха къахьегам а унахцlено а лораелга. Оаха массане а къоабалъю СССР керда Конституци, партеиа а правительствана а хьалхашка тешам лу оаха тlаийца социалистически декхараш кхоачашдара тхоай нийзи хьинари кходерг ца хиларах.

Со волча смена коллективо дош лу шера планал совгlа 1 эзар кубометр дахчан-шолхий плиташ арахеца, хьалхагlа тlаийца декхар 750 кубометр хиннача. Тхо тешаш да керда конституци тlаийцача Советски Даьхен низ, сийле айяра тlехьа шозза айденнача хьинарца къахьегаргхиларах.

Митинге иштта къамаьлаш дир мастера А. А. Исламова, наладчика Д. Мухтарова, механика А. В. Гелигаева, спецчаста даькъерча директора гlончас А. А. Радионова, кхычар.

Цар массане а къоабалйир СССР кердача Конституце проект, дош делар Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара сийна керда къахьегама толамаш даха.

Массане а цхьа барт болаш СССР кердача Конституце проект могаеш хилар белгалдаькхар митинге тlаийцача резолюце тlа.

М. АЛИЕВ.

План—ханал хьалха

Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизарен моттигерча Советашка хургдолча хоржамийн сийна республика хьалха латтача предприятешна дlайолаяь къахьегама почин хьаллаьцача Карабулакски бурувдеттараштa тоъал хlама карагlдаьннад пхе бетта план кхоачашъеча.

План 5800 метр йолаш 6011 метр лоаман тlоанашта бурув техад. 24 мае мехкдаьтта кlеж техар № 60 — Самгари яхача скважино. Хlанз из бархlагlа я бурувдеттарий чота тlа.

Карабулакски УБР коллективе яьржача социалистически яхьа итогех хьалхара моттиги карара кара тела цlе вымпели М. Ф. Трусов мастер волча бурувдеттарий бригадана хьожаяьй.

Шоллагlча метте я Н. Ф. Косьяненко бригада.

Къаьстта терко ю бурувдеттача контора кулгалхоша социалистически яхь дикагlа вlаштlехьъяккхаран, къахьегамхой творчески хьинар айдаран, балхий эффективность лакхъяран.

А. БАКАЛЮК.

ТХО КИЙЧА ДА

Тха боахама доалахьа 2000 гектара тlа гурахьа дийна кlаи мукхи ба. Нагахьа, эше техан а из хьувкъам чуэца болабе кийча да тхо. Боахаме йола 11 комбайн, ерригa жаткаш дыйола техника тоаяй.

Уж машинаш тоевча доккха дакъа лаьцар социалистически яхье хьалха латтача механизатораша: коммуниста Федоров Юре, Амерсултанов Султана, Эльдаров Мусаьиа, Висаев lабдулхьамида, Колосов Василе.

Смении норма юкъера лаьрхlача 130 — 150 процент кхоачашъеш къахьийгар царех хlаране.

Х. ЭЛЬМУРЗАЕВА,
Шалински района «Шалинский» совхоза токарь.

Кандидатех дола дувцараш

МЕХКДАЬТТАХОША ТЕШАМ БЕННАР

Рындина Любовь Николаевна № 23 йолча хоржамий округе гlолла Грозненски къахьегамхой депутатий городской Совета депутатий кандидаталла оттаяьй Н. Анисимова цlерагlча Новогрозненски мехкдаьтта чаккдоахача завода болхлойи, инженерно-техически болхлойи, гlулакхерча наьхеи коллективо.

Малий болхлоша иззал боккха тешам беннар?

1969 шера № 2 йола городской профтехучилища чакх а яьккха заводе балха йоагlаш кхувш йоагlа йоl яр Люба. № 8 йолча цеха шоллагlча товарни группе операторалла хьожаю комсомолка завода администраце.

Цига балха опыт йолча кадрови болхлой новкъосталца училище lомаяь професси практике чlоагlъю цо. Хlаьта хlанз-м Люба говзал лакха йола специалист лоархlаш я. Цудухьа яьй цунах йоккхагlйола оператор.

Дукха еза эрсий йоl ерригача цеха коллектива. Балха тlа кадай, нахаца товш, ший говзал даим шаьръе гlерташ из йоландаь. Балха овсарле лакха йолаш, хьинаре къахьегарах коммунистически къахьегама ударник яха цlи еннай Рындинайна.

Хьинаре дакъа лоац Любас завода а цеха а общественни вахаре, идейно-политически знаней боарам лакхбеш я марксизма-ленинизма лардаш lомаеча школе.

Рындина Любай къахьегама хьинар белгалдеш ахчан совгlаташ, сийлен грамоташ тела завода кулгалхоша.

С. ШАДИЕВ.

КАНДИДАТАШЦА ВlАШАГlКХЕТАР

Укх деношка Грозне № 40 йолча школе Ленински районни Советеи Грозненски городской Советеи № 194 — 200 йолчен № 150—152 йолчен хоржамий округашка гlолла депутаталла харжа оттабаьча кандидаташца харжархой вlашагlкхетара хетаяь хоржамашта хьалхара собрани хилар.

Из хьайийллар агитпункта заведующе В. Д. Мотина.

Депутаталла кандидатий Л. И. Дегтеревай, Р. Э. Джамбаева, Л. Чагай, В. М. Скифальскаяй, Н. Г. Космынинай, М. М. Гайтукаевай, А. А. Андрющенко, З. Х. Темирхановай, Т. А. Тебоева, М. А. Алиева вахарахи къахьегама гlулакхехи лаьца къамаьлаш дир доверенни болча наха.

Цул тlехьагlа харжа оттабаьча депутатий кандидаташта наказаш луш къамаьлаш дир харжархоша Х. С. Мальсаговен В. Д. Мотинен.

Собрани чакхйоалаш хоржамашта юкъерча шерашка Грозненски городской къахьегамхой депутатий Совето харжархой наказаш кхоачашдеш баьча балхах дийцар депутата З. Х. Темирхановас.

С. АРСАМАКОВ.

ТlЕХЬАШКА ТЕТТА ЙИШ ЙОАЦА ГlУЛАКХ

Хlара денна нах гуллу Шаьла юрта Совет чуйолча цlагlарча № 41 йолча хоржамий участка агитпункте. Царех цхьабараш шоай аргlанарча дежурстве баьхкаб, вожаш укхаза чакхйоахача мероприятешка хьажа е ладувгlа боагlа.

Гургйолча моттиге хьалтеха йоал агитпункта балха план, агитаторий список, истолаш тlа дада керда газеташ, журналаш. Цу балха агитпункта болхлошта доккха новкъостал даьд школашкарча хьехархоша а.

Курчалой юртарча культура цlагlа я № 23 йола хоржама участка агитпункт. Укхаза ценаш тlа хьалийтта йоахк стендаш, плакаташ, харжархой кхадж тассара тlахьехаш йола лозунгаш. Истолаш тlа дада керда газеташ, журналаш, хоржамаш дарах дола литература.

Иштта дале а цхьадола кхоачамбоацараш а да агитпункта балха юкъе. Тlехьадаьккха чакхдаьккхар укхаза харжархой спискаш оттаелга, шоай аргlанарча дежурстве хилац цхьабола агитатораш.

Хlара дlадодача дено дlагарга дуг вай моттигашкарча Советашка хургдолча хоржамашта. Царна дика кийчо яр хlара агитатора хьалхашка латта бехктокхаме декхар да.

М. ЭПЕНДИЕВ.

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиуме

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума аргlанара заседани хилар. Цига дийцар «Моттигерча Советашка хоржамаш дара Сунженски районе еча кийчонах», «Бытовой гlулакх дареи торговлеи хьакъехьа харжархоша Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета депутаташка денна наказаш кхоачашдара леламах», «Къахьегамхошта «Къахьегама ветеран» яха медаль ялараx» дола дешаш.

Мел дийцача дешаех доагlаш дола соцамаш тlаийцар.

РСФСР ЗАСЛУЖЕННИ ИЗОБРЕТАТЕЛЬ ЯХА СИЙЛЕН ЦlИ lИЛМА-ТОХКАМА ОРГАНИЗАЦЕЙ БОЛХЛОШТА ЯЛАРАХ ДОЛА

РСФСР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Изобретательски балха даькъе доккхий гlулакхаш карагlдуварах **РСФСР заслуженни изобретатель** яха сийлен цlи лойла:

1. **Вершинин** Александр Александровича — А. П. Завенягина цlерагlча Норильски горно-металлургически комбината «Норильскпроект» яхача института керттерча специалиста, Красноярски край.

2. **Мамврийский** Александр Сергеевича — мехкдаьтта промышленноста Къилбаседа-Кавказски паччахьалкхен lилматохкамеи проектнии института директора, Нохч-Гlалгlай АССР.

РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Н. ЯСНОВ.

РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Х. НЕШКОВ.

Москва,
1977 шу, 8 июнь

НОВ. Е. Ф. КРАФТА НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Къахьегамхошта коммунистически кхетам луча хьинаре дакъа лацарахи КПСС мугlарашка йола кховзткъа шу дизарца дувзаденнеи Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла: нов. **Крафт Евдокия Федоровнана** — персональни пенсионера.

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 шу, 8 июнь.

НОВ. В. М. ШУЛЬГАНА НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГlАЛГlАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Дуккхача шерашка партийни советски органашка беркате болх барах Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла: нов. **Шульга Владимир Митрофановича** — къахьегамхой депутатий Старопромысловски районни Совета исполкома председателa.

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1977 шу, 8 июнь.

Агитаце доккха декхар

Дукха ха йисаяц политически боккха лоархIам бола гIулакх — къахьегамхой депутатий моттигерча Советашка хоржамаш хула дй тIаккхача. Вай республике шерра доаржадаь дIахьош да депутаталла кандидаташ оттабаьраш харжархошна вIашагIкхетар.

Массаза санна моттигерча Советашка хорж дикагIчарна юкъе а дикагIа бола коммунисташ, парте боацараш. Цу союзо кхы цIаьккхаза а тешал ду Коммунистически парти халкъаца цхьан барта хилара, цар творчески низ чIоагIа хилара.

ХIанз массово-политически болх ший белгалонаш йолаш ба, КПСС ЦК майски (1977 ш.) Пленума материалаш Iомаеш хIара советски сага гу вай партин Ленина васкетех дIайодилга, социалистически демократи чIрагIьяраи кIоаргъяраи по йоакхо елга. Харжархошта чIоагIа дика хетт СССР кердача Конституце проект цу Пленуме тIаэцар. Цудухьа къахьегамхой коллективаша шоай мел бола низ тIаухийт ах шера план ханал хьалха кхоачашъяра, хьалхашка оттадаь социалистически декхараш тIехкхоачашдара.

Хоржамашта кийчбалареи уж чакхдахареи дешаш дийцад партийни комитеташа. Царна хетаяь яр районий идеологически болхлой инструктивни совещанеш а. ХIара партийни организаце оттаяь я хоржамашта хьалха бергболча балхя планаш, уж толамца чакх а йоах. Дика кхетадеш да цу планашта юкъе керттера моттиг агитационно-пропагандистски балхо дIалоацилга. Хоржамашта кийчо еча къастта моттиг дIалоац агитпункташа.

Вай республике болх беш я ялх бIаь гаргга агитпункт, цIе уголок, харжархой клуб, агитплощадка. Итташ эзараш агитатораш, политинформатораш, лектораш, докладчикаш ба парте хьехам наха дIабовзийташ. Массане а кхетадергдолча тайпара дувц цар СССР кердача Конституце проектах, КПСС ЦК майски Пленуме Л. И. Брежнева яьча докладах. Дукха балхаш ду агитатораша, наьха цIеношка чу а ухаш. Цар дувц наха КПСС-а чурча а арахьарча а политиках, социалистически демократех, вай хоржамий система толашагIа хиларах, советски наьха вахара хьал-торо тоадаларах.

Агитколлективай балха чIоагIа йоакхо ю Октябрьски, Урус-Мартановски, Старопромысловски, Наурски, Грозненски районашка. Цига ший ханнахьа дIайихьар агитаторий, политинформаторий, культура болхлой семинараш. Царна хьехараш дир СССР Конституце керда проект, КПСС ЦК майски (1977 ш.) Пленуме Л. И. Брежнева яь доклад наха дIайовзийтара де дезарий хьакъехьа.

Харжархошта хьалхашка къамаьл деш агитатораша ахувл республике деча балхий хьакъехьара цифраш, бакъдараш, Советски Iаьдал даьннача хана деэз хиина хувцамаш, белгалдоах хоржамашкара хоржамашка кхаччалца карагIдаьннарех.

Массаза а дукха нах хул химикий культура ЦIагIа, кооперативни училище, Ленински района маьхк еча комбината клубе, Урус-Мартановски района, ГIойтIарча юкъерча школе, Комсомольское юртарча юкъерча школе йолча агитпункташка.

Урус-Мартановски района Мичурина цIерагIча совхоза агитпункте ухача харжархой торо я моттигерча Советашна хулача хоржамех йола положенеш Iомае, СССР Конституце керда проект йовза, газеташ, журналаш деша, радиои телевиденеи передачашка ладувгIа а хьажа а.

Дика болх бу «Красный молот», ацетонови заводий, санитарни просвещене ЦIен агитатораша а. Цар шоай комплексни планаш тIа терко ю тIема а къахьегама а ветеранашца, интеллигенцеца, дешархоща, болх беча кагирхошца беча кхетама балха. Каст-каста къамаьлаш деш хул производства хьалхле лелаераш, къаьна коммунисташ, предприятей кулгалхой. Наха чIоагIа хоза хет советски хоржамий системах, дунен тIа латтача гIулакхех, кхувш йоагIа тIехье оамале хьалкхеврах йола лекцеш, беседаш. Лакха опыт йолча юристаша агитпункташка юридически консультацеш ю. Къоначе харжархошта лаьрхIа общественно-политически дешараш хул.

Хоржамашта хьалхара компани йолча хана шерра пайда эц ахкан майдаех. Цига хул хаттарийи жопийи сайренаш, художественни самодеятельноста концерташ. Дикка болх тоабаьб укх деношка культура учрежденеша а. Клубашка, культура ЦIеношка, библиотекашка вIашагIьеххай СССР Конституце проекта, хоржамий литература стендаш.

«Юбилейни шера — тха хьинаре къахьегам» яхача девизагIа болх бе йолаеннай вай республике лораш а торгови болхлой а юкъебоагIа кхашкенфермашкен кхетама болх бергбола республикански ши агитпоезд.

Дика болх бу укх хоржамашта хьалхарча деношка Гудермесски районе. Культура кхуврчашка кердаьккхай гойтара агитаци, кийчъй стендаш: «СССР халкъий доттагIал», «Советски хоржамий система — дунен тIа эггара демократичнегIъяр», «Къахьегам — наьха хьал-торон хьаст», кхыяраш.

Наурски района Капустино яхача юрта дика чакхъяьлар «Къахьегамхой депутатий Советаш — халкъа Iаьдала эггара лоархIамегIа бола вникалаш» яха тематически сайре. «Терский» совхоза культура ЦIен директора С. Н. Пряниковас йийшар «Совташ — массанена а хьадийлла Iаьдал» яха лекци. Сайрене дакъа лоацаш бар юрта Совета депутаташ: «Терский» совхоза воккхагIа вола жа Iу М. Мамаев, боахама ветеринарни лор Г. Гурциева, кхыбараш. Гулбеннарашта цар дийцар дIалахача шин шера шоаш баьча балхах, харжархой наказаш кхоачашдеш шоаш фу даьд. Сайрене баьхкараш хьежар художественни самодеятельноста концертага.

Хоржамий компани хIанз геттара бехктокхамерча ханага кхоачаш я. Агитпунктий бар санна шерагIа боаржабе беза агитационни бригадай а дIаюха лелача клубий а болх. Юрташка, арен станацка, фермашка ухача бригадашца, клубашца хила декхарийла ба партийни, советски болхлой, боахамий кулгалхой.

Геттара дика гIулакх да хоржамаш хулача денна а Октябра 60 шу дизара юбилейна а совгIаташ кийчдара оарцагIа баьннарий толамаш гойташ дола керда тематически стендаш, плакаташ арахецар, книжни выставкаш яр, фотовитринаш хьоккамий доскаши хьалтохар.

Бакъда, хоржамаш хула ди гарга кхаьча дале а цхьацайолча моттигашка дика лелац агитационни болх. Масала, Шалински района цхьайолча юрташка геттара лодара да хоржамашта хьалхара кхетама болх бар. Районни культура отдело, юрта Советий исполкомаца (Майртупски, Аллероевски, БIачу-Юртовски, Сержень-Юртовски) хоржамашта кийчо яра тIаберзабаьбац культурно кхетама учрежденей болх. Цхьайолча клубашка, культура ЦIеношка, библиотекашка кIезига хул тематически сайренаш, лекцеш, беседаш.

Цу тайппара гIулакх латт Ленински, Надтеречни, Ачхой-Мартановски кхыча районий агитпункташка а. Цига бизза пайда эцац агитбригадай, художественни самодеятельноста, культураи искусстваи учрежденей торонех.

ДикагIа йолча республикерча агитколлективай балха опыто хьахьокх агитатораш, политинформатораш, лектораш, докладчикаш шоаш дика кийчбенна хила боккхача лоархIаме долга. Партийни комитеташа йоакхо е еза харжархошта юкъе балха хьехамчаш дика кийчбара. Методически совещанешка, семинарашка агитаторашка, политинформаторашка, лектораш дIа-юха ювцийта еза шоай балха опыт.

ДикагIчарна юкъера а дикагIа бола нах оттабу наха депутаталла кандидаташ. Уж ба болхлой класса, колхозни ахархой, интеллигенце вникалаш, коммунисташ, парте боацараш, къахьегам безараш, нахаца та ховш, цар лоархIаш бараш.

Хоржамашта хьалхарча собранешка, митингашка советски наха чIоагIа къоабалъю СССР Конституце проект. Советски Союза чура а арахьара а политика. Советски наха чIоагIа хоза хет керда проект нахе йовзийтара кепатохар. Агитатораша уж документаш дувцарца цхьана дукха къахьег халкъа кандидатий биографеш, коммунистий а парте боацарий а блока викалаш наха дIабовзийтара.

Хоржамаш хила йисача укх лоацача хана дукха да партийни комитеташа де дезараш. Тесса ди... йиш йолаш цхьаккхе а хIама дац. Харжархошта юкъе бу кхетама болх шерра боаржабанза баргбац. Уж дIакхетабе беза хоржамашка дакъалацар цар шоай граждански декхар кхоачашдар долгах.

П. МАКСИМОВ.

Хьайбашта кхоачам бу

«Цхьан шереи ах шереи кхоачам хиллал» яхача девизагIа къахьегаш ба Ачхой-Мартановски района «Лермонтовский» совхоза къахьегамхой. Укх юбилейни шера тIаийцача социалистически декхарегIа пар лаьрхIад: масала, 1400 тонн сенаж, 1800 тонн йол, 1200 тонн силос, 2800 тонн хьажкIий гIад, 600 тонн свеклай лордаш, иштта 600 тонн баьца хьоар, 3000 тонн доакъара ча Iалашде.

Къаьстта дика къахьег доакъар Iалашдеча коммуниста Хатуев Ахьмада кулгалдеча бригада. ХIанзле 250 тонн сенаж кийчъяьй, 80 тонн баьций витаминни хьоар даьккхад цо.

Белгалваккха воагIа «АВМ» яхача агрегата тIа смени норма тIехкхоачашъеш болх беш вола машинист Умаров Мухьмад. Цо дийнахьа 6 — 7 тонн хьоар доаккх. Иштта, доакъараш чуэцачеи хьатIаккхухьачеи дийнахьара норма 130 процент кхоачашъеш ва тракторист Бажаев Мухьмад а.

— ХIанз коллектива хьалхашка латта керттера декхар да ма-хулла дукхагIа доакъараш Iалашдар. Цудухьа берригаш оарцагIбаьннаб цу гIулакха, — йоах совхоза парткома секретаря Х. Домбаева.

М. ЦУРОВ.

Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара накъадолхаш

Магнитка хьалъяьрий традицегIа

ЧЕЛЯБИНСКИ ОБЛАСТЬ. Шерра социалистически яхье а яьнна болх беш я В. И. Ленина цIерагIча Магнитогорски металлургически комбината коллектив. Предприятена реконструкци еча халача хьалашка ерригача металлургически циклагIа йола ший планови заданеш тIехкхоачашъю цо Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара яха ма-йоаггIара накъаяха къовсаме а яьнна комбинато шу доладелча денз заданел совгIа арахийцад 4 эзар тонн гаргга чон, 17,7 эзар тонн болат, 2,4 эзар тонн прокат.

Хьалхарча пятилетка шерашка хьахиина йолча Магнитка ший къахьегама сийлен традицеш тахан а дIахо хьу. Отрасле хьалхалаттача сталеплавильщикашца цхьана комбината металлургаша КПСС ЦК Генеральни секретарага новкъостага Л. И. Брежневга письмо дахьийтад, йолаш йолча резерваех дикагIа пайда эцара ларда тIа укх шера мехка 150 миллион тонн болат лоаладара боарам тIа кхача аьнна.

Предприяте эргайоахаш тоаю техника, производства технологи, материалаша, доагора-энергетически ресурсаша, бедала кхом белгеи хьурмат деш из дIайохийталгеи чакхдоах, къовсам лоаттабу производства эффективности балха дикали лакхъяра тIехьа. Магнитка металлах шерра пайда эц мехка а доазол арахьа а.

Комбината коллектив укх шера кийчлуш я ше болх бе йолаеннача дийнахьа денз хьалаьрхIача 300 миллион тонн болат лоаладе.

СУРТАШ ТIА: 1. Магнитка хьалъе йолаяьча хана. Хьоккамий доскана юххе (1930 ш.).
2. Цеха кийча продукци.
3. ВоккхагIа вола оператор Д. С. Ковалик хьалхалатта смена.

Э. КОТЛЯКОВА сурташ.
ТАСС фотохроника.

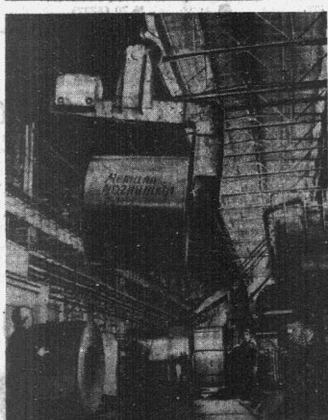

СОВГIАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

1977 шера 12 маерча СССР Лаккхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плани тIаийца социалистически декхараши кхоачашдеча толамаш дахарах СССР промышленни гIишлош яра Министерства объединеней, предприятей, организацей болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

ОКТЯБРЬСКИ РЕВОЛЮЦЕ ОРДЕН

Хаджиев Шамсудина — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 2 йолча гIишлон-монтажни управлене комплексни бригада бригадира.

КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Дутаева Падама — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 9 йолча гIишлон-монтажни управлене бетонщицана.

Загинайко Александр Александровича — «Союзпромэкскавация» яхача треста Грозненски специализированни управлене экскаватора машиниста.

Ромашкин Игорь Алексеевича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 10 йолча специализированни гIишлон-монтажни управлене начальника.

Черепин Петр Петровича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 105 йолча дIа-юха лелача механизированни колонна каменщиккий бригадира.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Абубакарова Зоя Николаевнана — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 7 йолча гIишлон-монтажни управлене штукатура-маляра.

Манкиева Тамара Хасановнана — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 155 йолча дIа-юха лелача механизированни колонна штукатура.

Махмадова Курсума — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 11 йолча гIишлон-монтажни управлене штукатура.

Парагульгова Мавлатхан Исраиловнана — гIишлон управлене Нохч-ГIалгIай специализированни гIишлон-монтажни управлене асфальтобетонщицана.

Семина Ефросинья Николаевнана — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 8 йолча гIишлон-монтажни управлене штукатура.

Хапаев Супьян Идрисовича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 1 йолча гIишлон-монтажни управлене начальника.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН II СТЕПЕНА ОРДЕН

Шапунов Иван Григорьевича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене Грозненски аьшкабетонни конструкцей завода столярий бригадира.

КЪАХЬЕГАМА СИЙЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Голозубов Петр Егоровича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене цIенош ду йоккхий панелаш еча Аргунски завода газоэлектросварщика.

Кунчин Петр Филипповича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене гIишлош еча механизаци яра управлене бульдозера машиниста.

Никульшин Николай Дмитриевича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене Грозненски аьшкбетонни конструкцей завода станочника.

Семенников Анатолий Константиновича — «Чечингстройтранс» яхача производствени автотранспортни объединене автомобила водитела.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Абубакаров Саид Баудиновича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 105 йолча дIа-юха лелача механизированни колонна балхий воккхагIа волча производитела.

Воевода Лидия Ефимовнана — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 1 йолча гIишлон-монтажни управлене маляра.

Кургузкина Зинаида Николаевнана — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 9 йолча гIишлон-монтажни управлене штукатура-маляра.

Старичков Дмитрий Ивановича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 10 йолча специализированни гIишлон-монтажни управлене монтажника.

Чернявский Яков Дмитриевича — «Чечингстройтранс» яхача производственни автотранспортни объединене автомобила водитела.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Денисултанов ХIарона — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 5 йолча гIишлон-монтажни управлене каменщикий бригадира.

Индербиева Зайнаба — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене Грозненски аьшкбетонни конструкцей завода формовщицана.

Клочков Владимир Николаевича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 7 йолча гIишлон-монтажни управлене плотника.

Комаристый Анатолий Петровича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене гIишлошъеча механизаци яра управлене крача машиниста.

Мончев Иван Михайловича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 6 йолча гIишлон-монтажни управлене слесарий бригадира.

Устарханов Майрбек Рамзановича — «Чечингстройтранс» яхача производственни автотранспортни объединене автомобила водитела.

Юсупов Саелудин Голоневича — Нохч-ГIалгIай гIишлон управлене № 7 йолча гIишлон-монтажни управлене балхий производителя.

1977 шера 12 маерча СССР Лаккхехьарча Совета Президиума УказагIа 1976 шера плани тIаийца социалистически декхараши кхоачашдеча даьхача толамех СССР монтажни специальни гIишлош яреи балхий Министерства объединеней, предприятей, организацей болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха йоккхача группана СССР орденаши медалаши еннай, цу даькъе Нохч-ГIалгIай АССР гIолла:

«ЗНАК ПОЧЕТА» ЯХА ОРДЕН

Бикмухамедов Гайгарт Зарифовича — «Центроспецстрой» треста Грозненски специализированни управлене комплексни бригада бригадира.

Грачев Николай Гурьяновича — «Южмонтажавтоматика» яхача треста Грозненски монтажни управлене монтажникий бригадира.

Кусиков Георгий Марковича — № 7 йолча треста Грозненски монтажни управлене газоэлектросварщика.

Панченко Василий Михайловича — «Кавэлектромонтаж» яхача треста Грозненски монтажни управлене электромонтажникий бригадира.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Астафьев Борис Максимовича — «Электромонтажконструкция» яхача треста Грозненски электромеханически завода токара.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Богославцев Виктор Сергеевича — № 7 йолча треста Грозненски монтажни управлене слесарий бригадира.

Ясаев Ваха Мовлдиновича — «Кавсантехмонтаж» яхача треста Грозненски монтажни управлене мастера.

ПАРТКОМИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬИ

ПАРТИЙНИ ВАХАР

«Горскнефть» НГДУ мехкдаьттахой коллективо толамца чакхдаьккхар иттлагIча пятилетка хьалхара шу. Парте XXV съездеи КПСС октябрьски (1976 ш.) Пленумеи решенеш кхоачашъяра низ тIабахийтта къахьегаш хиннай управлене подразделенеш. Из дика гуш да укх шера хьалхарча биъ бетта цар баьча балхага хьежача. Соахка цу юкъа даьккхачунца цийсдича 7,1 процент алсамдаьннад мехкдаьтта, е 36950 тонн дукхагIа хул из. Иштта, 4,3 процент дегIаденад продукцена реализаци елга, е планал совгIа 301 эзар сома маьха. Эффективности дерригача балхий дикали лакхъяра шерра социалистически яхь а йоаржаяь къахьегарах хьахиннад из дерригa беркат.

Тха хьалха латтача коллективех я РИТС-2 (начальник К. Ю. Газиев, парторганизаце секретарь А. В. Лунин). Грозненски химикаша дIадоладаь «ХIара балха денна — дикала Знак!» яха гIулакх НГДУ эггара хьалха хьаллацарех я из коллектив.

Цу яхье хьалха Iаттарех ба мехкдаьтта доаккха операторш нн. Ширяев, Авалов, бурувдеттар Тарасов, слесарь Баталов, каменщик Зиненко, кхыбараш. Химикий болам хьаллаьцаб ерригача участкаша, службаша, цехаша. Цехий партийни организацеша тIахьожам лоаттабу цу болама тIеххьарча социалистически яхьа.

Цу кердача гIулакха тIехьара социалистически яхь дикагIа вIаштIехьъяккхара партийно боахама, профсоюза, комсомола активаща инструктивни семинараши совещанеши йир партийни, профсоюзни комитеташа цхьана. Иштта партийни комитета заседане йийцар № 2 йолча районни инженерно-технологически служба, проката, оборудованена ремонт яра, электроснабжене цехашка социалистически яхь вIаштIехьъяккхара опыт.

Цехашка боккъонца чIоагI а денна дIаэттар хIара балха ден мах белга, коллективни хIаране ши-шийн социалистически яхьий итогаш елга. Цуица цхьана социалистически яхье кулгалдара белгала хIамаш дийцар, хоадам болла предложенеш тийлар цехий организацешка.

«ХIара балха денна — дикала Знак!» яхача болама тIехьарча социалистически яхьа партийни организаце цахаддаш тIахьожам лоаттабарах толамаш даха вIаштIехьдаьлар коллектива. Лохдеинад къахьегамеи технологически дисциплина телхаелга, дикка лакхделар хIара производства участкерча болхлочо шийна хьалхашка оттадаь декхар бехктокхаме а хеташ лерттIа кхоачашделга.

ИттлагIча пятилетка чоалхане декхараш кхоачашдеча коллективо толамаш доахилга, дерригa керда дар, прогрессивнегIа дар хьакъалца дIадоаладелга, балха юкъехьолга, хьалхлоацилга къахьегамца коммунистически гIулакхаш долаш нах хьалкхебелга кхыдараш партийни организаци доал де ховш хиларах тийша да.

Коллективашка беча цу балха цхьа оагIув я идеологически планеркаш яр. Мехкдаьттахой коллективе беча идеологически балха сурти хьали оттадаь ца Iеш из болх эшшача оагIорахьа дIаберзабара бола низкъ лаха а вIаштIехьдоалийт шу мероприятеша.

Масала, хьоае мегаргйолаш я № 2 йолча инженерно-технологически служба начальника К. Ю. Газиева отчетага ла а дувгIаш яь йола идеологически планеровка итогаш. Хозахета оттадаьдацар цу коллективо отчет яра дош. ТIаийца социалистически декхараш гаьна тIехкхоачаш а деш республике 300-гIа миллион тонн мехкдаьтта даккхара лаьттача къовсаме «Грознефть» объединене предприятешта юкъе хьалхара моттиг яьккхар цу служба коллективо. ХIаьта массово-политически а иштта кадраш Iомаярен кийчъярен хьакъехьа а хоадам болла опыт я цуи.

Цул тIехьагIа массехк бутт ха яьлча аргIанарча идеологически планерке ладийгIар идеологически балха хьакъехьа коллектива вахаре хиннача кхоачамбоацарех хьалхагIа белгалдаьха хиннараш дIадахарах № 2 йолча РИТС-а начальника информацега. Лакхбеннаб политически балха боарам, дикагIа къестаду производства эффективностана дувзаденна дешаш, шерра йоаржаяь «ХIара балха денна — дикала Знак!» яхача болама тIехьара социалистически яхь.

Иштта идеологически планеркашка дийцар № 1 йолча РИТС-а скважинашта лаьттан кIален капитальни ремонташ еча цеха, гIишлой-коммунальни боахама кулгалхойн партийни организацейн балхий гIулакхаш.

Дукха кхоачамбоацараш гучадаьлар гIишлой-коммунальни боахама администраце идеологически балха юкъе. Во вIаштIехьъяьккхай гойтара агитаци, хоадам болаш дац «ХIара балха денна дикала Знак!» яхача болама тIехьа лоаттаеча социалистически яхьа гIулакхаш цун структурни подразделенешка.

Дика дараша цхьана кхоачамбоацараш а долча бесса гучадоахаш хул уж идеологически планеркаш. Масала, скважинашта лаьттан кIален капитальни ремонташ еча цеха коллективе беча политико-массови балха планеркана материалаш кийчъяра тохкам беш социалистически яхьах хьахиннар дIахьокхилга хан-ханнахьа ца лeладелга шозза белгалдаьккхар комиссе. Духхьал яьй алийтара мара яьнц социалистически яхьа итогаш, лерттIа гIулакх чакх а доаккхаш «професегIа дикагIвар» яха цIи тиллац хьалхле лелаеча болхлоех.

ТIаккха бакъдар аьлча, дукха ха ялале цар шоай балха юкъера дIадаькхар уж кхоачамбоацараш, дIахо йодача хана дикка гIулакх тоа а деш.

Идеологически болх корта болаш лелабар, карагIдаьнначул лоархIам бар, кхоачамбоацараши гIалаташи сихха дIададахар производства эффективности балха дикали лакхъярах йола парте решенеш кхоачашъяйтара боккха лоархIаме да.

Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дуза ди хьатIаккхоачаш планал совгIа 10400 тонн мехкдаьтта даккхара шерра социалистически яхь а йоаржаяь дуккхача хана денз хьинаре къахьегаш я «Горскнефта» коллектив. Цдухьа укх шера хьалхарча квартала балха итогегIа «Горскнефть» НГДУ республикански Сийлен доска тIа яьккхай.

Къахьегамеи политическии кхетам балара гIулакхаш вIаший айхха дувзаш - берригача идеологически балха боарами дикали айярца укх юбилейни шеран дIахо йодача хана шийна хьалхашка латта декхараш кхы а дикагIа кхоачашде вIаштIехьдаргда тха. ХIаьта укх деношка кепа а теха дерригача советски халкъо ювцаш йолча СССР кердача Конституце проекто дегаш гIоздахарца кхы а дикагIа къахьега болабеннаб управлене мехкдаьттахой.

М. ВУЕЦ,
«Горскнефть» НГДУ парткома секретарь.

№ 18 йола «Агитатора блокнот»

Укх деношка кепа теха араьннай КПСС Нохч-ГIалгIай обкома пропагандаи агитацеи отдела «Агитатора блокнота» аргIанара ихьайтталагIа йола номер. Цу тIа кепатехай КПСС ЦК Пленумах, Советски Социалистически Республикай Союза Конституце проектах, Советски Союза гимнах болча цуи сопамах бола информационни хоам.

«Массава а — хоржамашка» аьнна корта болаш я редакционни статья.

«Октябра юбилейна — толамца накъагIоргда» яхача рубрика кIал кепа техай Дона дикагIйолча производственни коллективай патриотически болам дIаборжабара хетаяь «Цхьаккха тIехьавусар уллув хургвоацаш» аьнна корта болаш йола статья.

ДIахо кепа етташ я материалаш «Ер даьд 60 шера» яхача рубрикана кIал. Нохч-ГIалгIайчене юрта боахам дегIабарах йола «Республика сийна цех» яха цифрайи фактайи подборка я блокнота тIа. Иштта блокнота тIа кепа техай медицински болхлочун Денна хетаяь «Халкъа унахцIено лораяр» аьнна корта а болаш КПСС обкома Iилмаи дешареи отдела инструктора Н. Василенкосеи яйгача промышленноста болхлой Денна хетаяь «яйгача промышленноста болхлой Ди» яхеи НГIАССР Министрий Совета председатела заместитела С. Синельниковеи язъяь статьяш.

Июнь бетта Нохч-ГIалгIайчене Татарски АССР деноош. Цу республиках цифрайи фактайи подборка еннай блокнота тIа.

«Агитаце технически средствах пайда эца» аьнна Е. Шабуннинас язъяь статьяи «Ялат чуэцача еча беседашта» йола методически советаши я «Политинформаторан агитаторан новкъостала» яхача рубрикана кIал.

ХЬАЛХЛЕ — ДИКАГIЧАРГА

Советски наьха дика гIулакх а хинна дIаэттад мехка цIей сийна совгIаташ кийчделга. Иштта Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара ший къахьегама совгIаташ кийчдеш я Грозненски машиннаькъа узела коллектив.

ХIара болхлочо хьинаре къахьегар бахьан долаш тепловозаша составаша болх ца беш сеца латта ха тоъал кIезигъеннай.

Грозненски локомотивни депо итташ бригадаш я йоккхий составаш дIа-юха кхувлаш. Юбилея сийна социалистически яхье баьннача машиннаькъахоша хIанзле а 350 йоккхача составаца планал совгIа дIа-юха бихьа мухь 100 эзар тоннал дукхагIа ба. Из толам боаккхача къаьстта дукха къахьийгад кагирхой хьехамча волча коммуниста, сийлахьча машиннаькъахочо, ВЛКСМ 17-ча съезда цIерагIча комсомольско-кагирхой бригадана керте латтача Стояльцев Виктор Ивановича.

Геттара еза составаш дIаюха кхувлаш планал совгIа хIаране шийтта рейс яьй укх шера Федосов Николаеи, Садовниченко Николаеи локомотивни бригадаш.а ХIаьта Потемкин Леонида бригадо ийс рейс яьй.

Социалистически яхье хьалха латташ ба машинистий Истамулов Султана, Карпенков Ивана, Саркисов Рубена, Вакуленко Федора, кхычар бригадай болхлой.

ИттлагIча пятилетка пхи бутт чакхбаьннаб. Цу юкъа депо рационализатораша балха юкъейоалаяь 50 керда предложени. Производствана цар бенна пайда 18 эзар сом ба.

Цхьайтта рационализаторски предложени еннай дизельно-заготовительни цеха слесара Ширягин Анатоле. Ший мукъа ха зехьа йоаеш вац укх шера 8 рационализаторски предложени енна вола цеха керттера механик Серобабин Евгений.

Кердадараш балха юкъекхувларца белгалбаьнна ба дизельно-заготовительни цехера Хажиев Ахьмад, Джабраилов Оалхазар, Писаков Юрий, кхыбараш.

Миччахьа ше болх беш вале а хIара машиннаькъахочо хьинаре дакъа лоац юбилейна совгIат кийчдеча. Масала, вагонаш тоаераша лаьрхIад шоай итт бетта йола задани ханал кхо ди хьалха кхоачашъе, хIаьта вагонашка хьежараша дош деннад халкъа боахама мухь нийца дIаяха составаш юхацIа яхкалца ца талхаш лелийта.

ЧIоагIа дог гIоздаьнна тIаийцар машиннаькъахоша укх шера май бетта хиннача КПСС ЦК Пленума решенеш, цу Пленуме КПСС ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева «СССР Конституце проектах» яь доклад. Цар дег тIара къоабалъю кердача Конституце проект.

Г. АНОХОВ.

ТIЕХЬАБУСАРАШ БОАЦАШ БЕ БОЛХ

ЭКОНОМИЧЕСКИ ОБЗОР

КПСС ЦК майски (1977 ш.) Пленума решенеша дегаш айдаь къахьегаш я укх деношка Нохч-ГIалгIайчен заводий, фабрикай, гIишлоний, колхозийи совхозийи коллективаш. Цар шоай низаш тIадерзадаьд юбилейни шера планаши социалистически декхараши ханал хьалха кхоачашдара.

КПСС ЦК Генеральни секретара нов. Л. И. Брежнева Дона тIарча къахьегамхошка яздаьча письмона жоп а луш, вай республике тIа-тIа шерагIа яржаш латт «ТIехьабусараш боацаш, эффективнои дикеи бе болх» яхача девиза тIехьара яхь.

ХIара коллективана хьалхашка латта бехктокхамегIа дола декхар малагIа да аьлча, из да тIехьабусараш боацаш, боаррамагIа болх бар, хIара бетта, квартала планаш кхоачашии тIехкхоачашии яр.

Из декхар кхоачашдеча кIезига лоархIам болаш дац хьалха латтача коллективай опыт а хьехамчий болам а боаржабар, производственни паччахьалкхени дисциплина чIоагIъяр, производствана доал делга эргадоахаш тоадар, цехий, предприятей, объединеней коллективаша встречни планаш тIаийяр.

Масала, укх юбилейни шера республикерча 43 предприяте тIаийцай встречни планаш. Царна юкъе я химически реагентий Карабулакски завод, «Электроприбор», «Электроинструмент» заводаш, «Терек» яха фирма, «Чеченингушвино» а шурий промышленноста а объединенеш, дуккха кхыяраш.

Балха эффективности дикали айяра тIадерзадаь дуккха гIулакхаш чакхдахар бахьан долаш республика дикка толамаш даьхад, из хьагойт юбилейни шера пхе бетта итогаша.

Республика бIарчча хьайнача продукцена реализаци яра пхе бетта план 101,6 процент кхоачашъяьй. Планал совгIа мехкага кхаьчай массехк миллион сома маьха тайп-тайпара продукци.

Белгалдаккха доагIа, укх шера хIара бетта соахка цу хана хийцачул дукхагIа продукци арахийцалга. Нагахьа санна укх тIеххьарча массехк шера республика промышленноста боарам практически хувцалуш хиннабеце а укх дIабахача пхе бетта из ши процент лакхбеннаб. Дика тоаденнад промышленни предприятей дикала хьокхамаш Къахьегама овсарле лакхъяра план 101 процент кхоачашъяьй, е соахка цу хана хинначул 1,4 процент лакхъеннай промышленносте къахьегама овсарле. хIаьта республикански доалахьа йолча предприятешка — 5,5 процент, республика Министрий Совета карайолча предприятешка — 3,1 процент

Укх шера дIаяхача хано тешавеш хьахьокх шу доладелча денз дика болх беш, планаш кхоачаши тIехкхоачаши еш, чурча торонех пайда эцара чотах продукци дукхагIа арахецаш йола, лоацца аьлча эффективно а дикал лакха йолаш а болх бу коллективаш республике кIезига йоацилга Царгара масал а эцаш болх бе боагIа заводийи фабрикайи кхыча коллективаша.

Ерригаш йийца ца доале а, цIераш йоахаргъя вай толашагIйолча цхьайолча коллективай. Царех я мехкдаьттеи гази яккхара пхе бетта план тIехкхоачашъяь, планал совгIа мехка итташ эзараш тоннаш «Iаьржа дошуви» миллионаш кубически метр гази енна «Грознефть» объединени. Пхе бетта план 102 процент кхоачашъяьй, производства боарам пхи процент айбаьб. Соахка цу хана хинначул къахьегача хIара сага-сих 8 процент дукхагIа продукци арахийцай «Оргтехника» Грозненски производственни объединене «Электроприбор» завода болхлоша. Шоай производственни программаш толаме кхоачашъяьй «Красный молот», «Пищемаш», медицински инструментий заводаша, Ермоловски ДОК-о, «Чеченингушвино» объединене, кхыча предприятей коллективаша.

Цунца цхьана дуккхача предприятей балха юкъе цIенхаштта кхоачамбоацараш да. Кхаь предприяте — цементни, газ чакхйоахача, цIеной хьалду йоккхий панелаш арахецача заводаша — кхоачашъяьяц пхе бетта производственни программа.

Масала, цементни завод тIехьабусараштa юкъе йола дукха ха я. Бакъда цун коллектива ерригa торонаш я болх дикагIа бе а шийна тIадиса декхар тIера дIадаккха я. Из иштта хилар къаьгга хьагойт май бетта баьча балха итогаша. Продукцена реализаци яра план цу бетта кхоачашйир цо, заводо арахийцар 56 эзар тонн цемент.

Республикерча заводийи фабрикайи балха юкъе нийслуча керттерча кхоачамбоацарех цаI да царех дукхагIчар къахьегама овсарле лакхъяра планаш кхоачаш ца елга. Пхе бетта къахьегама овсарле лакхъяра планах лоархIаяьяц 32 предприяти. Цу даькъе соахка укх хана хинначул а вогIа гIулакхаш лел: аьшкабетонни изделеш хьаеча Аргунски заводе, Сунженски хьункомбинате, «Металлотара» заводе, минеральни хий арахецача Серноводски заводе, Шелковской райпищекомбинате, кхыйолча предприятешка.

Иштта тIехьайисара бахьанаш долаш яц уж предприятеш. Цудухьа цу хIаман лерттIа уйла е а доагIар де а декхарийла ба цар кулгалхой. Цхьаькха а да белгалдаккха дезаш. Лакхехьа латтача министерстваша, ведомстваша, управленеша доагIар хьадехац шоай доалахьа йолча тIехьаюсача предприятей кулгалхошкара, цар балха боагIача тайпара тIахьожам лоаттабац, эшаш дола новкъостал дац.

ДIабахача пхе бетта республика гIишлошъеча подрядни организацеша шоай низаца даьд 75 миллион сома маьха балхаш, пхе бетта план 102 процент кхоачашъяьй, е соахка цу хана хинначул пхи процент лакхбеннаб гIишлой-монтажни балхий боарам.

Подрядни балхаш дара пхе бетта планах лоархIаяьй республика ерригa керттера подрядни организацеш, гIишлошъяра управлени — 104 процент, «Грознефтехимремстрой», «Чечингсельстрой» тресташа, «Чеченингушводстрой» гIишлошъеча управлене пхе бетта план 101 процент кхоачашъяьй.

Соахка хиннячул укх шера гIишлой-монтажни балхаш дукхагIа даьд гIишлошъяра управлене — 30 процент, «Жилгражданстрой» треста СМУ-1 — 19 процент, цу треста СМУ-8 — 22 процент, «Кавэлектромонтаж» треста МУ — 30 процент, «Чечингсельстрой» треста № 921 йолча ПМК — 34 процент.

Цунца цхьана гIишлошъеча хIанз а дукха кхоачамбоацараш да. Цхьайолча объекташта дIахьежаеча капитальни вложенеех пайда эцилга ледара лел. Оттаяьча хана хьалъяь яхац дуккха объекташ. Из бахьан долаш укх шера хьалхарча ах шера планагIа 137 миллион сома маьха производственни производственни йоацеи керттера фондаш эксплуатаце дIаяла езача, пхе бетта дIаеннараш 72 миллион сома маьха мара яц, е ах шера планагIа йоагIарех 52 процент.

ТIехьадусаш да нах чубаха дуккха цIенош, школаш, деша даха уа йоацача берий учрежденеш, драматически театр, г. Грознера быта цIан гостиницеи, Къаьзан Iам тIара тренировочни база, хьайбаш леладу комплексаш хьалъелга.

Цхьабакъда республика гIишлошъерий ерригa торонаш я хIара бетта планаш а юбилейни шера тIайнца социалистически декхараш а дизза кхоачашдарца Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара накъабаха.

ЮРТА БОАХАМА КЪАХЬЕГАМХОШТА

ХьатIакхоачаш латт ялат чуэца доладе деза ха. ДукхагIйолча колхозашеи совхозашеи тоа а яь кийчой линейка тIа дIаоттаяьй цу хана болх беш хургйола ерригa техника. ХIанз лоархIаме да ялат чуэцара дикагIйола опыт теркам тIабахийта Iомаяр.

Хьувкъам чуэцаш йоккха опыт Iоаяьй Ростовски области, Краснодарски, Ставропольски краяшка. Лакха къахьегама овсарле йолаш чакхдаьхар соахка цу моттигашка ялат хьакхараи ардараи балхаш. Цу опытах дувцаш дукха материалаш я «Сельские зори» яхача журнала июнь бетта арахьиначa номера «Керттера проблема — ялат» яхача разделе кепа теха.

Къилбаседа - ХIирий республика Кировски района Ленина цIерагIча колхозе хIара шу ме дала дикагIа хьувкъаю ялата культураш. Масала, 1968 шера — 22 центнер, 1971 шера — 26,2 центнер, хIаьта соахка 30,5 центнер хьувкъам чуийцар цу боахаме гурахьа ялата ювча культурий хIара гектара тIара. Иштта, шерагара шерага дегIабоагIаш ба цу боахаме кхееча хьажкIий хьувкъам. Уж культураш кхеяра опытах дувц «КарагIдаьннача кхоачам ца беш» яхаш цIоаш язъяьча статья тIа цу боахама агронома Т. Гокаевен механизировании звенона кулгалдеча М. Замотаевен.

КIоарга чулоацам болаши йийшача пайда лургболаши дукха материалаш я «Доакъар Iалашдара резерваш» яхача разделе кепа теха а. Теркам тIабахийта еша тIахьех оаха Ростовски области Багаевски района Кирова цIерагIча колхоза председателa П. Клочневеи ВНИИЭСХ Къилбаседа-Кавказски филиала воккхагIйолча Iилман болхлочо И. Улитчевеи «Мах боацача белока хьаст» яхаш язъяь, хIаьта цу разделе кепа теха статья.

«Баьцадаараши коартолаши» яхача разделе кепа теха да Къилбаседа - ХIирий республика Пригородни района «Россия» яхача совхоза керттерча экономиста Т. Гадзиева «Кхаь шера план — Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу кхоачаш» аьнна яздаь дувцар. Нохч-ГIалгIай республикерча баьцадаараши коартолаши кхеечарна къаьстта пайдане хургда из дийшача.

С. ЧЕРВОНЫЙ,
«Сельские зори» журнала корреспондент.

КХОАНА-ЯЙГАЧА ПРОМЫШЛЕННОСТА БОЛХЛОЙ ДИ

ДИКЕИ ХОЗЕИ ТОВАРАШ—ДУКХАГIА

Дика традици а хинна дIаэттад вай мехка шера боагIача июнь бетта хIара шоллагIча кIиранденна яйгача промышленноста болхлой Ди дезделга.

Мехка ейгача промышленноста индустре къахьегамхоша толамца кхоачашйир нийслагIча пятилетка заданеш. Парте XXV съезде КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева наьха хьашташ кхоачашдара товараш арахецарах дувцаш аьлар политически а экономически а Iалзьмате боккха лоархIам бола гIулакх да из, аьнна.

ДIаяхача пятилеткагIа дикка дегIаера ейга промышленность. Керттера производственни фондаш 60 процент гаргга алсамъяьлар, хьал а яь болх бе йолаялийтай 500 гаргга предприяти объекти. дIаоттаяьй 800-нел совгIа тайп-тайпара керда оборудовани. Ейгача промышленноста предприятеш технически эргаяхаро торо хилийтар керда, кхы а дикагIа изделеш арахецарца товарий ассортимент шерье.

ХIара шера 20—25 процент кердадувл кIадаш, хIаьта барзкъаши кога гIирси — 55—70 процент. Вешта аьлча, хIара шера предприятеша юкъекхувлар 40—50 эзар керда модель, иштта барзкъий а кога гIирса а фасонаш. Ейгача промышленноста бархI эзар гаргга йолча изделена еннай паччахьалкхен дикала Знак.

Парте XXV съезде къаьгга белгалдаьхар ейгача промышленноста хьалхашка латта керда, кхы а чоалханегIа дола декхараш. Ейга промышленность дегIайоалаяра дIадохийт 11 миллиард сом. Производства боарам 26—28 процент лакхлургба.

1980 шера кIадаш арахецар 12,5—13,1 миллиард квадратни метрага дIакхоачаргда, 1975 шера 10 миллиард квадратни метр хиннача, хIаьта трикотажни изделеш 1417 миллион хиннaчара 1800—1900 миллионага кхоачаш дукхагIа хургья. КIувсаши кIувсий изделеши — 2,1-зза, кийча барзкъаш — 1,3-зза дукхагIа. Иштта дукха а дукхагIа арахецаргда ейгача индустре кхыдола товараш.

Ейга промышленность дегIайоаляеча керттера теркам тIабохийтаргба дика товараш нахага дукхагIа кхачийтара, ассортимент шеръяра, наха къерда товараш дукхагIа арахецара. ЛерхIаш да капрона таьш эдаь боамбех ду кIадаш 5,5-зза дукхагIа арахеца, хIаьта лавсана таьш теха кIадаш — 4,7-зза, даьреш — 3-зза, плащаш ю кIадаш — 7-зза. Ялхазза дукхагIа арахецаргда костюмашта лаьрхIа джинсови кIадаш, синтетически тIоарска тIаьш йола кога гIирс — 3,3-зза, и. кх. дI.

Ейга промышленность дегIаяра дикка дакъа юкъедуллаш я Нохч-ГIалгIайчен предприятеш а.

Цар дика кхоачашйир иттлагIча пятилетка хьалхарча шера планаш, тIехкхоачашдир социалистически декхараш. планал совгIа паччахьалкхенна елар 2,5 миллион сома маьха продукци, лоархIайир кога гIирс, кийча барзкъаш, трикотажни изделеш арахецара планахи социалистически декхарехи.

Къаьстта дика хьокхамаш хилар нийслагIча пятилетка а 1976 шера а планаш тIехкхоачашъяьча хIамаш тегара Грозненски производственни объединене. Алхха дIадахача цхьаи шера объединене коллективо планал совгIа ехкар 2,3 миллион сома маьха продукци. 1975 шерац нийсдича продукци йоккилга 17,6 процент дегIадера, къахьегама овсарле 10,5 процент алсамъяьлар. ПланагIа 5,3 миллион сом пайда бе безаш хиннача баьр 5,5 миллион сомага кхаьчар. Паччахьалкхен дикала Знак тIалатташ ехкар 3,1 миллион сома маьха продукци. ДIадахача шера дикала Знак йолча 41 модела аттестаци йир, царех 32 модель производствана юкъейихьа я хIанз.

Производствана юкъейоалаяьй 46 тайпара керда технологически оборудовани, йиIигашта барзкъаш ду йиъ лакхара производительни поток. Цар лу экономически пайда 84 эзар сом ба, хIаьта рационализаторски предложенеш балха юкъейоалаяро 84,4 эзар сом пайда белар, барзкъаш хьалоахача оасаш дIа ца дувлийтарца кхоадир 60 эзар квадратни метр кIада.

Дика къахьег объединене коллективо укх карарча шера а. Укх шера хьалхарча пхе бетта итогех гуш да планал совгIа 391 эзар сома маьха продукци йохкарах дукха пайда тIабенилга, итт эзар изделеш арахийцай дикала Знак а йолаш. Цар мах 2 миллион сом ба.

ХIанз объединене чIоагIъяьй дикала Знак йола 46 модель. Грозне хIанз болх беш я шера 2,2 миллион сага лаьрхIа кога гIирс арахеца фабрика. Производственни низаш сехьа дегIадоаладеш я Назрановски трикотажни фабрика. Цу фабрика коллектив проектни низага кхачарга гарга гIертай, дукха къахьег продукце дикал лакхъяра, керда моделаш дукхагIа балха юкъекхахьара.

Ейгача промышленноста предприятей коллективашта юкъе шерагIа яржаш латт «ХIара балха денна — дикала Знак!» яха а Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизара сийна йола а яхь. Укх шера дIаяхача хана баьча балхах къаьгга гуш да коллективаша шоашта хьалхашка оттадаь доккха декхар — Октябра цIей тIакхоачаш шера план кхоачашъе денна дош — кхоачашдергхилар.

«ТIехьабусараш хургбоацаш болх бе» аьнна Дона къахьегама коллективаша дIадоладаьр къоабалдаь тIаийцад вай республикерча ейгача промышленноста болхлоша. ХIара бригада, смена, участок, цех, бIарчча предприятеш планаш кхоачашъеш хилийтара йола мероприятеш белгалъяьхай.

Шерра даьржад республике коммунистически къахьегама ударник яха цIи яккхара тIехьа къовсам лоаттабелга. Болх беча 6200 сагах цу боламе дакъалоацаш ва 4500 саг, хIаьта 2032 саго хIанзле а лелаю из сийлен цIи.

НийслагIча пятилетке къахьегама толамаш дахарах производстве хьалхе лелаеча дуккхачарна деннад правительства лакхара совгIаташ — СССР орденаши медалаши.

ХIанз ейгача промышленноста болхлой Ди тIакхачарца дийза 1976 шера даьхача толамех дуккхача предприятей болхлошта, инженерно - технически болхлошта, гIулакхерча наха СССР Лакхехьарча Совета Президиума УказагIа хьожадаьд правительства совгIаташ.

Къахьегама ЦIеча Байракха орден еннай хIамаш тегара Грозненски производственни объединене оснорорщицана Власова Таисия Григорьевнана. Цо дош деннад Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дузади хьатIакхоачаш шера йола кхо план кхоачашъе. Из яр КПСС обкоме хиннача производства хьалхе лелаерий вIашагIкхетаре «ТIехьабусараш хургбоацаш болх бе» яха кхайкарал республика къахьегамхошка даьр а.

Цу тайпара совгIат дарца белгалбаьхаб объединенера швея - мотористка Каспарова, догам деш йола Яндиева. Знак Почета яха орден еннай Назрановски трикотажни фабрика вязальщицана Оздоева Мусий Эсета. III степена Къахьегама Сийлен орден еннай кога гIирс беча Грозненски фабрика раскройщицана Будинкова Раиса Михайловнана. Медалаши орденаши ядарца белгалбаьккхаб вай республика ейгача промышленностера 19 саг.

ДикагIбарий цIераш йоахаш белгалбоах хIамаш тегара объединене кулгаца маха боаккхаш йола Котиева Iаде Марем, цу объединене швея-мотористка Собко Маина Никитична, Назрановски трикотажни фабрика швея-мотористкаш йижарий БогатыревгIар Зайнаи ПаьтIамати, кога гIирс беча фабрика заготовщица Кучерова Любовь Демьяновна, кхыбараш.

Котиева Марема дош деннад 7 ноябрь тIакхоачаш пятилетка кхаь шереи ах шереи план кхоачашъе, Собко Маинас — кхо план, йижараша БогатыревгIар яхь лелаю шин шера план кхоачашъяь цIейна накъабахара тIехьа. ХIаьта Кучерова Любовь Демьяновнас болх беча бригада дош деннад пхе шера план диъ шера кхоачашъе.

Республика ейгача промышленноста предприятей дика дараш дувцарца, халахете а, ца дийцача далац цар балха тIа нийслуча кхоачамбоацарех а. ХIанз а бизза пайда эцац арахецача продукце дикал лакхъяра мел йолча торонех, бизза болх байтац оборудованега, конвейерашка, брак йола продукци арахецарца доккха зе ду, йизза йоакхо яц социалистически доалахье лораяра, къахьегамеи технологическии дисциплина телхаеш моттигаш хул. Ледара да кога гIирса а трикотажни а фабрикашка производственни низаш дегIадоаладелга. Эшшача беса теркам бац керда техникеи технологиеи балха юкъейоалаяра, керда линеш болх бе йолаялийтара, продукце дикал лакхъяра, болх комплексагIа вIаштIехьбаккхара.

Ейгача промышленноста предприятей, боахамий кулгалхой декхарийла ба парте XXV съезда, КПСС ЦК Октябрьски (1976 .ш.) Пленума решенеш кхоачашъяра ерригача предприятей болх тоабе, арахецача продукце ассортимент шеръярца цхьана продукце дикал лакхъе, Сийлахь-йоккхача Октябрьски революце 60 шу дизара сийна тIаийца декхараш кхоачашде.

З. АХМАДОВ,
КПСС Нохч-ГIалгIай обкома ейгачеи кхачаии промышленностеи торговлеи отдела заведующи.

КЪАХЬЕГАМА СОВГIАТАШЦА НАКЪАБАЬХКАР ШОАЙ ЦIЕЙНА

Октябра 60 шу дузача цIейна сийленца накъабахара тIагIертта къовсам лоаттабеча Грозненски производственни швейни объединене 3-ча цеха хIамаш тегараша дика къахьегама совгIат кийчдаьд ейгача промышленноста болхлой цIейна. Товарни продукци арахецарен из маьхала яккхарен пхе бетта план 102,9 процент кхоачаш а еш, планал совгIа цар арахийцай 6400 совгIа сома маьха продукци. Къаьстта дика къахьегаш ба хIамаш тега мотористкаш Ужахова Люба, Федорова Раиса, Швецова Лилия, кхыбараш.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) хIамаш тега мотористкаш Л. Ужахова, Р. Федорова, Л. Швецова.

ПЛИЕВА сурт.

Дош гIулакхаша чIоагIду

Малгобекски быткомбината хIамаш тегача цеха коллективо Октябрь 60 шу дузаба ден сийна социалистически декхараш тIайнцад пятилетка хьалхарча шин шера задани из дезар ди хьатIакхоачаш а итт бетта план хана ал хьалха а кхоачашъе. Итт бетта задание хьалха латтаба яккха план совгIа маьхза 75 эзар сома маьхза товарни продукци.

Уж декхараш толамца кхоачашдергхилар къаьгга хьахьокх доахача къахьегама толамаша. Пхе бетта заданегIа маьхала яккха езаш хинна продукци 75 эзар сома маьхза йола маьхала яьккхар 113 эзар сома.

Комбината цехашта юкъе яьржача социалистически хьалха латташ а Хамчиева Хьамзата Мадина керте латтар. ТIа-тIа дикагIа хьахьегаш хьалха боагIа цеха болхлой. Социалистически яхьа хьалха ... Иштта яьржача яхье хьалха латташ ба хIамаш тега мастераш Бокова Залихан, Газикова Фадиман, Кукурхоева Зайнап, Аушева Залихан, кхы дуккха бараш а.

Цеха болхлоша шоай ерргга тороваш оарцагIаьхкай производства эффективности балха дикали лакхъяра, тIехьабусаш боацашха болхло хилийтар.

— КПСС ЦК майски Пленума итогашка чIоагIа дагаш гIоздахьача тха цеха болхлоша шоай хинна шийнар кхо ца деш къахьегаш ба, — йоах цеха заведующе Хамчиева Хьамзата Мадинас.

Б. ЧЕРБИЖЕВ,
тха штате воаца корр.

СУРТА ТIА: хIамаш тегача цехе.

Автора сурт.

ДЕГО КЪОАБАЛБАЬЧА НАЬКЪАГIА

Специальность йоацаш ера Лидфа фабрике балха. Швея-мотористка ученицалла дIайийцар. Духхьашха нийсъелар йоккхача коллективе, духхьашха чуьлар электричестваца болх беш йола барзкъаш тега дуккха машинаш латтача швейни фабрика сийрдача йоккхача цехе. Цу хана цо мел дер а духхьашха деш дар.

Юххьанца хала а яр цунна. Цхьайолча хана смена чакхъяьнначул тIехьагIа юхе а сеце опыт йолча болхлоша мишта болх бу хьожаш ха йоаккхар цо.

— Балха говзал-м цIаьхха хьахулаш яц, сагот ма-де Iа, — аьлар цунга цу хана Ольга Николаевнас.— Лидфай хьехамчо.

ХIамах сакхеташ а болх бара тIера а йолча Лидфас дикка сиха ше яххар дергдолаш караерзайир барзкъаш тега машина, боаррамагIа болх бе йолаелар. Кхо бутт баьлча шоллагIа разряд елар цунна. ТIаккха чоалхане операцеш а сага новкъостал доацаш ше йора.

МоллагIа гIулакх цIена кхоачашдеш, хIама зуваш, теркалдеш, эшшача хана новкъосташта гIо де, доллача хIаманца дакъа лаца кийча йола из участка коллективе езаелар.

...Дуккхача дезале хьалкхийнай Лидфа. Цун даь Хьусенен наьна Аьсетен итт бер хиннад: ялх йиIиги виъ кIаьнки. Царех эггара йоккхагIйола Лидфа бера хана денз Iомаеннай кхычар къахьегама хамбе, цар еча йоакхон мах бе. Уж цун дика оамалаш кхы а чIоагIагIа алсамъяьннай сага гIулакх дар чIоагIа лоархIаш йолча коллективе из нийсъенначул тIехьагIа.

Цхьа ши шу кхы даьлча пхелагIа разряд а йолаш ший хьехамчаш Ольга Николаевна Лекарева, Зинаида Алексеевна Рябцева, Вера Павловна Наумкина, кхыбараш санна сиха, цар санна цIена болх бе йолаеннай Лидфа. Фабрика дикагIболча говзанчий мугIаре дIаэттай.

Боккхача безамца дагалувц цо ший хьехархой цIераш:

— Тхона цар хьехаш хинна керттера дар — дог цIена, дика уйла йолаш хилар дар. Алхха тхоашта хинна ца Iеш дуккхача наха а накъадаргдолаш, хIама зе а довза а Iомадора тхо цар. Бакъда цар, тха боккхагIболча новкъосташа, Iомадаь ца Iеш ерригача коллективо а Iомадора тхо доттагIлен уйла йолаш хила, вIаши бIарг локхаш, оагIув хьалоацаш хила.

Ший гIайгIа а бала а хьагучабоалийташ воаца, наха юкъе нийсвелча цхьаккха сагото шийга йоацаш санна безаме волаш вола саг ше шийца уйлаш е Iохайча — цIаьхха гIайгIа а чуессе сагото еш хул. Хетаргахьа кIоаргга цун дег чу теба йоаллаш хила мег-кх из гIайгIилг, мича гIолла араяргъя хьогI, гучаэккхаргъя-хьогI, яхаш санна. Из ара ца ялийтача, чухь ялийтача дикагIа хила а мег, хIана аьлча, из араьлча сага шийна баь ца Iеш цунна гонахьарчарна а цо бала бергболандаь

Балха йолча хана цIаккха а гIайгIане хилац Лидфа. ДукхагIча хана елакъежаш хул из. ХозагIа хет цунна вахарца цхьана атта гIа боаха саг санна ше хилча.

БIарг ца тувлаболийташ хьежаш хиннай из ший хьехархой кулгаше беча балхага, дерригa хьаэца, дерригa дагалаца гIерташ, ТIагIертта болх бе гIертилга хинна ца Iеш, дукхагIча даькъе, ше яхар чакхдаккха гIертилга хиннад из. Ше яхар де гIертилга — бакъдар аьлча, из а дика оамал я, из нийсача оагIорахьа лостайнча. Цхьайолча хана сага дулургдац аьнна хетар а кхоачашдайт цо.

Дийша ца хилар шийна мел новкъа да кхетадаьд цо тIехьагIа.

— ВорхI класс яьккха мара яцар со цу хана, — дувц цо. — Болхлой кагирхой сайрийнарча школе яхар со. Цига цхьайтта класс чакхъяьккхар. Бакъда атта-м дацар сона, ши бер долча йанна, кIаьнкашцеи йиIигашцеи цхьана парта тIа а эгIаш деша, тоам а хетацар. Фу дергдар — дешар хиланза даргдоаца хIама дар.

ЦIена вахара никъ беш хьайоагIа Лидфа, гоама ба цунна харцахьа а бакъахьа а атта дуне даь гIерта нах. Атта дацар цунна смене болх а беш сайрийна удаш школе аха. Цул совгIа — дезал, бераш.

Шераш дIаухар. Хьинаре къахьегаш яр Лидфа. 140—150 процент план кхоачашъелга цун массазара норма а хинна дIаэттар. Из теркалдир коллективе. Из дIаяйзар. Участке, цехе мара яйза еце а дIаяйзар. Цул коллектива тешам белар, дуккха езаелар. ТIаккха участке мастералла оттайир. Цул тIехьагIа цхьан хана из Iомаеш санна къона ученицаш Iомабелга цунна а тIадиллар.

Фабрике духхьашха балха баьхача мехкарашка Лидфас оалар: «Професси а доттагIий хоржаш санна хьажа а хьежа, уйла а яь харжа еза. Хержачул тIехьагIа цунна мутIахьа хила веза саг».

Бакъдар аьлча сел шаьра а лелацар цар гIулакхаш. Цхьайолча хана «аьттув боацачоа» юххе Iо а хайна саббаре къамаьл доладора Лидфас: «Сона хов хьо дика болх бе Iомалургйолга. ХIанз сих ца а луш Iайха дер дика де гIерта». ХIаьта цхьайолча хана ше машина юххе Iо а хайи юххьанца денз чакхъяллалца ерригa операци дIахьокхар.

Балхах дог лелхараш а бар кердабарашта юкъе, цхьабараша мухаш йора: из Iомаде лацар, вож хьаде раьза бацар. «Безам беций хьа, яха мукъа я хьо хьай безам болча» — ала тарлора мастера цу тайпарча ученицага. Шоай участка коллективах докхал деш а цунах аьнна во хIама лоалургдолаш а яцар Лидфа. Бакъда цунна дика ховра ше Iомабераш малаш ба, цунна гора хьахулаш латта керда саг из хилар, йоIага мух ахар а опыт ца хилар, болх дикагIа бе гIерташ хилар долга, кIезиг-дукха кагирхой сонтал а из йолга. Цудухьа ше мел дер саббаре са а тохаш дора цо.

ТIехьагIа, операци дика Iомаьча хана мух ихача йоIага оал цо: швея-мотористка говзал Iомаяр, вай участке хIаьта а, атта гIулакх дац, нийса яхий аз! КхетадаьдиIа из! Хьайола аз цхьаькха операци е Iомаергья хьо...

Цу дегIа лохо а къона а йолча кхалсага дIабIарахьежача тамаш ю сага, цун низах, цун доккхача хьинарах.

Пхийтта шера болх бу цо фабрике, иззал дуккхача хана шоай коллектива балхаца лаьца ца Iеш района а города а общественни балхаца хьинаре дакъа лоацаш хьайоагIа из.

Цу хана денз дукха хIамаш хувцаденнад Грозненски производственни швейни объединене цхьоалагIча филиале. Хьалха кулгкара деш хинна дукха балхаш хIанз машинаша ду. Ерригa машинни парк керда, сиха болх бу машинаш оттаяь тоаьяй.

Цхьа ха яр пиджака дIатIатега пхьош кулгаца тегаш, хачена тIехкар дIатIатегаш хилча виъ саг отташ — хIанз из деш цхьа саг ва, кулгаца хьадоахаш дар тегаш хинна барзкъаш — хIанз из гIулакх а мишино ду.

Швея-мотористка балха тIехь керттера дар — дикеи сиххеи операци кхоачашъяр да. ХIаьта Балхаева Лидфай дика вIаштIехьдоал из Iалашде.

Балхаевай къахьегама боагIаш бола мах баьб. Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота, Ленински юбилейни, «За трудовую доблесть» яха медалаш, администраце, общественни организацеша тийнна дуккха сийлен грамоташ — иштта я коммуниста Балхаевой совгIатий список. Шеко яц из список хано, Лидфай дикача гIулакхаша кхы а дIахо хьоргхилара.

Тайп-тайпарча шерашка Лидфа хиннай къахьегамхой депутатий районни а городской а Советий депутат, объединене партийкома, филиала партбюро, профсоюзни комитета член, хIаьта тIеххьарча диъ шера вIаштта — КПСС Ленински райкома член а цун бюро член а я — уж а да цун дегIаахара лагIаш, цо шийна тIехьаюта беркате лар, из да, коллективе из лоархIаш, цун сий деш хилар.

ДIахо дешарах йола уйла цIаккха цунцара дIакъасташ хиннаяц. Парте Ленински райкома бюрос рекомендаци еннай цунна КПСС ЦК-рча Лакхерча партийни школе деша яха. ХIанз Лидфа цун Ставрополерча заочни отделене дешаш я.

Наьна эггара йоккхагIйола дега-гIоз — бераш да. Балхаева Лидфай ши кIаьнк ва.

— Хьасан иттлагIеи, Хьусен — борхIлагIеи класс чакхйоаккхаш ва, — доккхал а деш йоах Лидфас.

Ший гIулакха саг мутIахьа ца хилча, ше бехктокхамеи Даьхенна декхарийлеи хилара уйла а еш вахар довза гIерташ, цун уйла еш, дего къоабалбаь никъ цIена дIахьош ца хилча хьахургвац сагах боккъонца вола говзанч. Кхыча наьха вахар ходдеш вола говзанч хIаьта а.

С. МЕЦХАЛО.

Доазол дехьяра

АПН коментари

цхьана гIулакхан леладера керда форма

СЭВ мехкий членаш йолча пачча хьалхенаша гонах ше цIена хилийтара деча гIулакхана гIа дIахьаьхь баьккхаб. Апрель бетта кхоьсе СЭВ Исполкомо къобдалар «Интеровдоочистка» яха халкъий кхъера болзама общество яIашагIдоллар. Цун декъар да предприятеша оракхуьса хиш цIендарш цIена хий бIаьхдергдоваш доралар ёиш оборудовани аралар, IIлама-тохкама, проектно-конструкторски дайъче болх бара тIаьхьожам бар. Геттара бокха лоьрлам болаш да мехкашта из оборудовани мел эш хари цунна ун Iалашдар.

Цу общеставна кхъьоьгIаш я шоай бокъонаш корганмыслен йола, кхьабарт болча мехкий бохкаший организацеш. (Хlама царех да IIРБ, ГДР, ВНР, СССР, ЧССР мехкан). Масса дола мехкаша цхьана кулгга ду «Интеровдоочистка», хIьаьта массане цхьа барт а бан хIама из гIулакх «Экочащцеча» кулгал делга тIадалар Болгарера.

«Интеровдоочистка» организице керте латт цу кхъьоьгIаша организацеш ваьллаш чубоагIа Совет. Хlара мехка ваьллаш дзы кхаж ба цу Совете. Совета заседани хила йиш я нагахьа санна хlара мехкара цхьанна вижал цу кхъьоьгIаша кулгга ду «Интеровдоочистка», хIьаьта массане цхьа барт а бан хIанз из гIулакх «Экочащцеча» кулгал делга тIадалар Болгарера.

«Интеровдоочистка» организице керте латт цу кхъьоьгIаша организацеш ваьллаш чубоагIа Совет. Хlара мехка ваьллаш дзы кхаж ба цу Совете. Советан заседани хила йиш я нагахьа санна хlара мехкара цхьанна вижал цу кхъьоьгIаша кулгга ду «Интеровдоочистка», хIьаьта массане цхьа барт а бан хIанз из гIулакх «Экочащцеча» кулгал делга тIадалар Болгарера.

Японийчохь шиъ халкъ тIоаIга доь кIаьда долаш, хIама халк дуьхьал хилар а цун сакхетам чу уж тradицеш чIоагIъларар а белгалдоахар. Цкъа оагIора-хьара цо яхар кхъалоаналш, шийна теха валар санна дола цIенхашта хIама вахара цкъаша халахетар ца хIачча саго дерздоаларга дIахайта гIертар со, цун баьъан мехка вахара социально - экономечески факторааша дуьза а деш.

Цу кхъьоьгIаша кхъьоьгIаш я шоай бокъонаш корганмыслен йола, кхьабарт болча мехкий бохкаший организацеш. (Хlама царех да IIРБ, ГДР, ВНР, СССР, ЧССР мехкан). Масса дола мехкаша цхьана кулгга ду «Интеровдоочистка», хIьаьта массане цхьа барт а бан хIанз из гIулакх «Экочащцеча» кулгал делга тIадалар Болгарера.

Хlара 90 минута цхьа вокхса кар ца Японе шиъ карагIа. Халла цхьа бахьан хIама яалла мара доаца цар пейси. лоарашка дарба дайтаран малхо эпарин дIакхачаш царех болкха мах тIехьа-тIехьарIа дIаглаьхулаш хилча хIаьта а. Бокхха кхъьа трагедеи кхамал кхъьара а хинна дIаэттал. хIаьта бокхха-

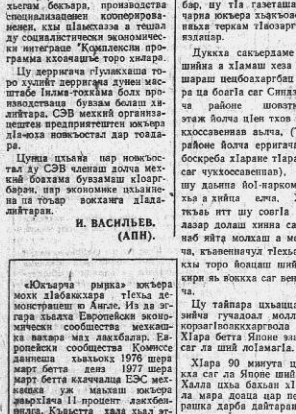

СУРТА ТIА: Аялае «Экъьара рынка» кхъера ялар дIадеи английски фермераша.

АПН-ТАСС сурт.

Журналиста блокнота тIара

ВАХАР ВАЛАРАЛ КХЕРАМЕГIА ХИЛЧА

Дукха ха йоаццаш сона воазаш волча японски журналисташ со: — тха халкъо шиъ кхъьа-ман символ хургIоллаш сакурай — японски бовла — зиза хIанга керзда яьнна хет хьона? — ТIаккха са цун уйла е а кхелхьа, ше жоп делар. — Японашна шоай карагIа воаг чIоагIа тIера хиларах. Тхо «А» из боча зама санна да. Цун тIана годоок матар даха а кхелхьа.

Са цеплвалар хила дезаш дар, хIана аьлча журнаьист со кхетаве волаяелар:

— Японе хьалхарча хана, бархI бIаь шу хьалха, хьакхинай шийна теха иларга бокъонца йола куьйг. XVII — XVIII бIаьшерешашка шийна теха леш хиннад тайп-тайпарча бахьанех — хIамаг рахьа воазаш духьалаьлча а сов тешам бар — цун баьъан, кIоалагIчар — мел саг вешнаб, хIана аьлча, вай хана а ницлу Японе массеех саг цхьана шоашта тешаеш.

Кхайалахьургдаш эз. журнаьиста дешаша ее цецвакхзар. Тхо кхоастаде доладелар фу баьъан долаш ишшта дукха бов цу меха граждананаш. Японцо шиъ халкъ тIоаIга доь кIаьда долаш, хIама халк дуьхьал хилар а цун сакхетам чу уж тradицеш чIоагIъларар а белгалдоахар. Цкъа оагIора-хьара цо яхар кхъалоаналш, шийна теха валар санна дола цIенхашта хIама вахара цкъаша халахетар ца хIачча саго дерздоаларга дIахайта гIертар со, цун баьъан мехка вахара социально - экономечески факторааша дуьза а деш.

Тхо кхоьсена хоадам бара эттара аттагIа дар — мехкан газетий подшивкаш. Из ишта хила в хилар. Хlара номер тIа цу тайпара цаI — шиъ хоам бар, иу тIа гаметаша дуккха-нарча юкъера хьакхоста а дIабеьхь теркам тIоозаргбар мара ваьлелар.

Дукхха сакъердаме а тамашийна а хIамаш хеза гергг дешараш цецбоахаргбар болх кор-та да боагIа саг Сиидзюку яхача районе шоаштъкъе нят этаж болча цIен тхоь тIара ухкоссаженна аьлча, Тоқио цу районе йолча ергIарча пе неаскрепча хIаране тIара мастеск саг чубоссаженна. Из оарагIеш шу дальше йоI-наркомата тха хьа а хийца аьча. Хиросиме ткъьа вит шу соагIа дучвод дазар долаш хинна саг дукхха наб ийта молкаш а менна вела, кхъевенначуч тIехьаIга каха кхы торо йоацаш шийна хIаранкиря яь вокхха саг веннаб, аьлча.

Цу тайпара цхьаца хIама знйчча гучалоал моллагIа саг корзагIбоакхзаргбоаца сурт. Хlара бетта Японе вар гергга саг да шийна лоIамагIа.

Хlара 90 минута цхьа вокхса кар ца Японе шиъ карагIа. Халла цхьа бахьан хIама яалла мара доаца цар пейси. лоарашка дарба дайтаран малхо эпарин дIакхачаш царех болкха мах тIехьа-тIехьарIа дIаглаьхулаш хилча хIаьта а. Вокхха кхъьа трагедеи кхамал кхъьара а хинна дIаэттал. хIаьта бокхха-

ВАЙ ЗАМАНХО

«Тхона цIаккха йицлургьяц»

Кьоначч вьетнамишата дукхе беша преподавателех цаI ор СГIТУ-з цирна эрсий мотт хьайха Татьяна Николаевне Саркисян. Диплургдаш цунна ше кхебаларна вIашагIъастачча хана шийга аьнна дешаш «Тхона цIаккха а йицлургьяц», даим дагайовалларгьа хьо, Татьяна Николаевна!»

Селлара чIоагIа ше езаялийта мишта вIашIтехьаьнна иш цун — дукха ха йоацаш мара Нохч-ГIалгIай педагогически институт бисте яккхана йолча, хIайа я геттара кьонача педагога? Эттара хьакха ший хьакхача профессионалын гонзила, ше кара ййцо гIулакх дукха дезарца, керттерда — ше хьехан лургап дег тIара дукха бен чIоагIа хиларца.

Цхьа бутт бархьа ца гIолла хьежача, планаш темаш масане а кхетаеш хул.

— Бе-бе бахьанаш да кагIрхой профтехучилище кхувалаш, — яхаш дуьл Татьяна Николаевнас. — ЦаIаш да шоай дего кхоабалъеш професси хоржаш, возаш — шоаре дегара дешара шоай а тIехьаьнарш лоарIлаш, дхоалаIга бараш — «двойкаш» тIа биса Вешта, кхетлодоацаш нисбенаран кюкъ-юкъе мара хилаш, хIаьта а уж бе воспитатело хадданза бIарг кхаба безарш.

Бакьдан, кхувш доагIача бера дегIаеш воспитательни нигранальним кхетам балар». 19.30. Кинофестивальч: «Сийлахь-бокхача» октябра 60 шу». Хьахарца майда. Кагирхой салаIара сайре. 20.00. Башпара театр. «Вайнах» яхача Нохч-ГIалгIай пачхьалкхехь ансамбла концерт.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 12.00. сахьат даьлча деиз 20 сахьат даллалла Кинопе-клубе-лаборатере кино дезарашта консультацеш хургьяц. 16.00. Библиотека. «Ды Iилман суда хьалдаьлар» яхача ненагIа долча литература библиографически обзор.

Химикий культура Дворец. 10.00. «Мастерок» яха клуьб хьаелар. 12.00. «Масса хана хьежалга малх» яхача тема-гIа асфальта тIа дилача сурта конкурс. 17.00. Дуговой спортен лекх Нохч-ГIалгIай молодеш, 19.30. «Родина» яхача кинолектере. «Конституцин — вай валхара керттера закон» яхача темагIа беседа. 20.00. «Планета» яха алкана майда. «Дай чехка гIолла» яха кинообарени.

12 июне.

С. М. Кирова цIерагIа культурин салаIара парк. 10.00. Яйгача мышленносто болхлоь Денна хеталь салаIар. Массовакан, лоарашар, викторинаш. 16.00. Кинолектерош. «СССР пIта промышленность дегIаяр» яхача темагIа декиа. 19.30. Кинофестивальч: «Сийлахь-бокхача» октябра 60 шу». 17.00. Башпара театр. Шийпа производственна объединенин коча гIирс бечафабрикан художественни самодеятельноста коллективай концерт. 18.00. Музыкальни эстрадан Нохч-ГIалгIай пачхьалкхехь филармоне симфонический оркестра концерт. 19.00. Башпара театр. «Вайнах» яхача Нохч-ГIалгIай пачхьалкхехь ансамбла концерт. 19.30. Хьахара майда. Кагирхой салаIара сайре.

Редактора заместитель М. М. ХАМХОЕВ.

Тренер Албаков

Тхъаь пхи шу соагIа ха я Наурски районерча № 2 волча юкъерча профессионально-технически училище республика юрта боахама механизатораш кIийбу. Ишшта цар хьинаре дIакъа дол учлица культура вахара юкъе,' уж ба спорт дукха езаш а.

Ший болх чIоагIа безаш ва училище физкультура хьехаш вола Албаков Асльаба Хьамид. Классически хьисапе IIалхотаргах летара СССР спорта мастер волча цо цу спорта дIаьхьожъезабар дукха кегирхой. Дукхача хIьашка дакъа лоашаш призовой мотт ирш халхий учлица команда, лиха толамаш дIьлад дукхачач кагирхоша. Ишшта спорта мастер хиннав хIанз «Труд» яхача спортобществена времер волча Тазалот Мухьмалах спорта мастерала кандидат ва Азимов Усанд.

СУРТА ТIА: ше Iомабева У. Азимовцен, М. Чарузеиен тренировка ен ва Х. А. Албаков.

В. ПАРАМОНОВА текстн сурти.

ТАХАНИ КХОАНЕЙ ХУРГДА

11 июне.

С. М. Кирова цIерагIа культурин парк. 14.00.' Массовакан, ловзарап, викторинаш. 16.00. Кинолектерш. Лекци: «Кагирхоста атенсечческий информационни-нальним кхетам балар». 19.30. Кинофестивальч: «Сийлахь-бокхача» октябра 60 шу». Хьахарца майда. Кагирхой салаIара сайре. 20.00. Башпара театр. «Вайнах» яхача Нохч-ГIалгIай пачхьалкхехь ансамбла концерт.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 12.00. сахьат даьлча деиз 20 сахьат даллалла Кинопе-клубе-лаборатере кино дезарашта консультацеш хургьяц. 16.00. Библиотека. «Ды Iилман суда хьалдаьлар» яхача темагIа волча литература библиографически обзор.

Химикий культура Дворец. 10.00. «Мастерок» яха клуьб хьаелар. 12.00. «Масса хана хьежалга малх» яхача темагIа асфальта тIа дилача сурта конкурс. 17.00. Дуговой спортен лекх Нохч-ГIалгIай молодеш, 19.30. «Родина» яхача кинолектере. «Конституцин — вай валхара керттера закон» яхача темагIа беседа. 20.00. «Планета» яха алкана майда. «Дай чехка гIолла» яха кинообарени.

12 июне.

С. М. Кирова цIерагIа культурин салаIара парк. 10.00. Яйгача мышленносто болхлоь Денна хеталь салаIар. Массовакан, лоарашар, викторинаш. 16.00. Кинолектерош. «СССР пIта промышленность дегIаяр» яхача темагIа декиа. 19.30. Кинофестивальч: «Сийлахь-бокхача» октябра 60 шу». 17.00. Башпара театр. Шийпа производственна объединенин коча гIирс бечафабрикан художественни самодеятельноста коллективай концерт. 18.00. Музыкальни эстрадан Нохч-ГIалгIай пачхьалкхехь филармоне симфонический оркестра концерт. 19.00. Башпара театр. «Вайнах» яхача Нохч-ГIалгIай пачхьалкхехь ансамбла концерт. 19.30. Хьахара майда. Кагирхой салаIара сайре.

ДЕША ДIАЭЪ;

№ 13 йолча Грозненски городской юкъера профессионально-техническа училище (РСФСР хуьтапка гIишлошурга Министерства «Чечнягелстройа» трасте даза йолча)

ДЕША ДIАЭЦ КАГИЙ НАХИ МЕХКАРИЙИ

1977—1978 деношка шера ухь специальностагIа:

1. Юртара гIишлош яра мастер;
2. Ашька-бетонни конструкцеи смеицыкх-монтажник;
3. ГIишлош яра столяр-плотник;
4. Штукатур-маляр.

Дешаш йоаккха ха — 3 шу

Училище дIаэш 8 класс яккха бола кагий нахи мехкарийи. Училище деша дIайийаран общежитеша, дийнахьа 3-гIа дучча хIамашта, баллара музыка хьаеи болх бечча ханеи тIадувзадеча иши тайпара барзкъашна Iалашбу. Дешара мастерскеш, общежитеи, спортивнеи актовни залаш, библиотеке, столовеи йолаш керда хьалъалуьра здавей комплексе уьл училища.

Училище болх беш я художественни самодеятельноста кружокаш, спортивни секцеш. Городской юкъера профтехучилища чакх а яккха экзаменаш дIаеннаюа юкъера образовани чакхъяккхараи профессеги йола разряд алараюа йола документаш дIаэр.

Тlехдика дийна хилара диллин луш училище чакхъяккхараш юкъера общеобразовательни школаш чакхйоахаш дошо медаль енанга дешархоша оттаяь совелнаш йолаш бу.

Училище дешна дIаоттара яша документаш:

1. Директора цIерагIа яъьлъ заявленеи.
2. Вьа хилара тешаа е паспорт.
3. 8 класс яккхара тешаа.
4. Бахача мостигира справка.
5. 3х4 боарам бола фотокарточкаш (дIиъ).
6. Медицинскеи справка (№ 286 йолча формагIа).

Заявленеи дIаийар 1977 шера 3 июне деиз.

Училище адрес: г. Грозный, Мичурина поселок, А-Г, Гойгова цIерагIа училиш.

Цига воагIар Центральни базар тIара **воагIа № 27** йола автобус юкъера сопача кхачалца ва веза.

Нохч-ГIалгIай музыкальни училище

ДЕША ДIАЭЦ

1977—1978 деношка шера дийнахьара отделение уьл специальностагIа:

1. **Фортепиано.**
2. **Мерзаш доахка инструменташ** (чIоагIар, алит, энолочель, контрабас).
3. **Халкъа инструменташ** (баян, домбра, балалайка, дачиг-панар, iотуул-панар, кхыярап).
4. **Духове инструменташ** (кларнет, тромбон, труба, валтерна, гобой, кларнет, флейта, кхыярап).
5. **Хороной дирижирование.**
6. **Музыка теорин.**
7. **Нали алара.**

Укх специальностегIа деша воагIар: фортепиано, мерзаш доца инструменташ, хоровой дирижировани, музыка теори, халкъа инструменташ баяна класс) хIма ва из музыкальни школа чакхъяккхараш. Деша йоаккха ха 4 шу я.

Заявленеи дIаийар 1 июне бIаь 5 июле кхачалца йолча хана.

Деша дIаоттача хана дуьл йола экзаменаш — 6 июле деза 20 июле кхачалца йолча хана.

Деша дIаоттача хана дIадала деза документаш: директора цIерагIа яъьлъ заявленеи, № 286 йолча формагIа медицински справка, 3х4 деношка тешаа (подклеенни), дIь фотокарточка (3х4 размер йолаш).

Училища адрес: г. Грозный, В. Терешкова-Николаевай, улица, 2 телефонаш: 3-36-87, 3-58-93.

ТЕЛЕВИДЕНИ

11 ИЮНЬ

I ПРОГРАММА

9.00 — Кералларан. 9.10 — Iуьйранара гимнастика. 9.30 — «Кагирхой творчество». 10.00 — Дийнахьой, пионерана». 10.30 — ТIайранара музыкальни программа. 11.00 — «ДикагIа долу тIаварш — цхьаьнатоьхна». 11.30 — Пачхьалкхан Омскн юкъей халкъа Iорга концерт. 12.00 — «Москвичка» яха телевизионни кукI. 13.10 — Добукъетаевски фильм-концерт. 14.00 — «Спортлото» тираж. 14.00 — СССР художникаш Союза секретарца съезда хьежа долаш. 14.35 — Вершта дола фильм. «Талатарехь». 15.00 — Художественни фильм. Чехословацки. 18.40 — Ученикаш. Цымаев-Iмарпа-лерин программа. 16.10 — «Музыкални абонемент». Вы исполнители. Дуьхь халкъашта юкъера конкурсий лауреат Медведев Сергей. 17.15 — «Седька» яха берзаш дола кинохьаьнарш. 18.00 — Кералларан. 18.15 — «IаьргагIадар — теша халаа» 19.15 — Ромашкова романсаш. Кхочушбо СССР халкъа артиста Ургенево «Я». 19.30 — Пачхьалкхан Академически Досхача театра скрипачий ансамбло а. 19.35 — Приключенчески фильм «Крах» яха художественни фильм. Хьалхара чIор. 21.05—«Кхочушдина» Информационни программа. 21.30 — «Краз» яхача художественни фильм-ма 2-серн. 23.00 — Налех дош Мирон Унгара (Югославе). Передача цIестельна а, вопиллавани.

II-ПРОГРАММА

15.40 — «Телехьажарна писамоз дола Iуландан кхочушдина». 15.55 — Кхоа яIгача промышленности болхлой Ди да. Халкъа дола товарш». 16.25 — Сайлахь-Бокхача Октябра 60 шу дицарга. «Дахар, ткъа сийлен лаьа доах яз». Телевизионни музыкальни конкурс — 1977. «ВзаимгIакхетар». «Я» яха куьйг. жестивнеи фильм. Дечьаьга серн. Болгаре. Халкъа Республика.

12 ИЮНЬ

I-ПРОГРАММА

9.00 — Бераштан гимнастика. 9.30 — Iуьйранара гимнастика. 9.50 — «Турнгал бетта салхьа». 10.00 — «Советски Союза гIулакх деш вах». 11.00 — Дошкольни комсомолца сопIга. 11.30 — Пачхьалкхан Омски юкъей халкъа Iорга концерт. 12.00 — «Зуленко» яха телевизионни кукI. 13.00 — Художественни фильм «Крутерга салхьа». 13.30 — Бокхача яха «Iайбис Iаьнаш». 14.00 — «Дийна дола цIи байнарашна яха художественни фильм. «Талатарехь». 15.00 — Документальни фильм. Чехословацки. 15.50 — Ученикаш. Цымаев-Iмарпа-лерин программа. 16.10 — «Музыкални абонемент». Вы исполнители. Дуьхь халкъашта юкъера конкурсий лауреат Медведев Сергей. 17.15 — «Седька» яха берзаш дола кинохьаьнарш. 18.00 — Кералларан. 18.15 — «ВзаимгIакхетар» — теша халаа» 19.15 — Ромашкова романсаш. Кхочушбо СССР халкъа артиста Ургенево «Я». 19.30 — Пачхьалкхан Академически Досхача театра скрипачий ансамбло а. 19.35 — Приключенчески фильм «Крах» яха художественни фильм. Хьалхара чIор. 21.05—«Кхочушдина» Информационни программа. 21.30 — «Краз» яхача художественни фильм-ма 2-серн. 23.00 — Налех дош Мирон Унгара (Югославе). Передача цIестельна а, вопиллавани.

II-ПРОГРАММА

15.05 — «Дахьаьга хилара пионерски яхаш». 15.20 — «Кегирхой садар». Кагирхой программа. 15.50 — «ВзаимгIакхетар». «ЦIабога чехка яха художественни фильм. Пхеллера серн. Болгаре. Халкъа Республика. 16.55 — СССР вежарий республикин фильм. Татарски АССР. Кино. программа.

РАДИО

11 ИЮНЬ

6.30 — «Дошкольнаш кийчдара терам тIехьаIга». Пропесеки ваьлла пионера передача (ночний меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Аларап. 7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.25 — «Сведала» газета обзор. 7.35 — Ашарап (гIалгIай иттгалал). 8.25 — «Кхоьнал» яха литературни выпуск. 8.55 — Ашара п. 14.30 — «Дадена» авторе яха литературни передача. 15.00 — «Нохч-ГIалгIай ашарий истории» яха радиожурнал. 15.40 — Осмиева керда стихаш (гIалгIай меттала). 16.00 — «Кавказа IуIам» яха радиожурнал. 18.30 — Илдена дотгIалан ларашта (ночний меттала).

12 ИЮНЬ

7.10 — «Грозненский рабочий» газетий обзор. 7.15 — «Пионерий некъа» газета обзор. 7.25 — Хоамаш. 7.35 — Аларап. 8.25 — Шошта дукха ха аларап. 12.10 — «Зкономика» яха статнчески журнал (ночний меттала). 12.30 — Аларап. 13.15 — «Шо сингаш» яха иконографитен дешархоша бола передача (гIалгIай меттала). 15.45 — Тахан яIгача промышленности болхлой Ди да. 16.00 — ЯIгача промышленности болхлоша дола концерт. 16.30 — «Школьни глобуса» яха радиожурнал. 18.30 — ЯIгача промышленности болхлоша дола концерт дIаэнадьяьнь (гIалгIай меттала).

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллеи Грозненн морхаш а йолаш, цхьайолча моттигашка доIа а делхаш, тайп-тайпарча гIишлошурга ха секунде 3—7 метр чIоагIа муха х хьекхаш хилен фегара температура республике 23 — 28, Грозне 25—27 градус йIоахал хилен тарлу.

Кхоанен ломмеи хувцалаш морхаш а йолаш, цхьайолча моттигашка доIа а делхаш, тайп-тайпарча гIишлошурга ха секунде 3—7 метр чIоагIа муха х хьекхаш хилен фегара температура бийсина 12—17, дийнахьа 23—28 градус йIоахал йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехьтохкама секретара — 3-34-38; партийни вахарен культуран отделаш — 3-61-46; промышленносто отдела — 3-42-30; юрта боакама отдела — 3-42-28; письмой отдела — 3-74-68; бухгалтере — 2-54-30; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-88.

Газет арадувл шинарен, ерен, шоаттеи деношка

СФ05141 «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 4454.